

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

Amanda Kerfstedt

DE FALANG af litterära kvinnor, hvars alstring satte spår i 70- och 80-talens diktning, är nu till större delen borta ur lifvet, och deras böcker ha en hård kamp att bestå mot dagens litteratur, som tränger sig fram med den brusande fart, hvilken är både lyte och förtjänst hos den nya tiden. Fru Amanda Kerfstedt, hvilken i dagarna fyllt 75 år, är en af de få pennans kvinnor, som återstå från den förlutna litteraturperioden. Hennes insats i svensk romandiktning har varit af stor betydelse, icke så mycket genom idéernas originalitet eller stilens glans, som fastmer genom idealiteten i åskådningen, känslans djup och den varma, flädfria ton, som präglat allt hvad hon skrivit. Hon har intagit en mellanställning mellan romantiken och den realistiska problemdiktningen, hennes syfte har i främsta rummet varit att skildra lifvet med dess evigt skiftande spel af ljus och mörkt, af skratt och tårar, och tendensen, där en sådan funnits, har fått organiskt springa fram ur de skildrade människornas tankar och handlingar. Som sitt främsta verk be-tecknar hon själf romanen "Holger Vide", en lifsskildring, hvilken på sin tid väckte berättigadt uppseende och väl förtjänar att på nytt inregistreras bland böcker, som läsas. — Författarinnan växte upp i ett hem, där de intellektuella intressena lifligt omhuldades. Föräldrarna — en borgmästarfamilj i en af våra provinsstäder — hade sin glädje i att samla omkring sig människor af fint vett och med sinne för litteratur och konst. Man läste högt de bästa alstren på lyrikens och skönlitteraturens områden, hvarefter det lästa diskuterades, hvarvid äfven de unga fritt sade sin mening, äfven om den, som naturligt var, ibland röjde mera säkerhet än mognad.

Men dottern Amanda fick äfven ägna sig åt praktiska bestyr, ty modern blef sjuklig, hvarför husets unga kvinnliga kraft måste leda sysslorna, som icke voro få i det gästfria borgmästarhemmet.

Ur denna förening af praktisk gärning och sysslandet med ideella ting framgick efter hand författarinnan med det starka verklighetssinnet och den allvarliga, men varma lifsåskådningen.

För Iduns publik har fru K. alltid varit en af dessa kära personligheter, hvars uppträdande i spalterna hälsats med glädje, och det har därför legat redaktionen om hjärtat att nu, i sammanhang med hennes porträtt, kunna meddela ett bidrag af hennes penna. Detsamma följer här och utgör dels en liten skildring om hennes första författarskap, dels ett kåseri om en episod, som

En 75-årig författarinna.

hon upplefde på sin senaste födelsedag, och som återfinnes längre fram i detta nummer.

Efter att under barnåren ha skrivit några "romaner" på tre fyra sidor i den högre vidunderliga stilen, hvilka blefvo utskrattade, fick min penna ligga obegagnad för sådana ändamål, förutom till en lång dikt på hexameter, som jag kallade "Midsommarsyn" och som verkligen ännu förvånar mig genom versens felfrihet. Jag måtte den tiden haft öra för rytm och rim, ty någon kunskap om sådant hade jag icke. Jag var då 14 år.

Sedan jag förlorat min man vid 23 år, lefde jag under många år endast för min son Hellen Lindgren, till dess jag 1872 ingick i nytt äktenskap. Hellen led under barnåren ofta af strypsjuka, och det var under ett sådant svårt anfall som jag, sittande vid den bädd, som var anordnad för en imkur, med hufvudet instuckat mellan de bädden omslutande täckena för

honom berättade historier för att fördrifva dagens och nattens plågsamma timmar. Det var han, som då, tioårig, öfvertalade mig att skriva ner ett par af dessa berättelser, hvilka sedan mottogos af bokförläggar Sigfrid Flodin och trycktes.

Sedan fick pennan hvila under många år, till dess en sommar återigen Hellen upptäckte en annons om ett pris i tidskriften Eko för en berättelse på tre spalter. Det var tre pris, det första på fem hundra kronor. "Nu borde mamma skriva," sade han. Jag skref då en liten bit, som jag kallade: "Vid kusten", och som jag undertecknade "Frank", men som vi någon tid därefter fingo se, att det inlämnats 80 täflingskrifter, tänkte vi icke vidare på det. Jag hade totalt glömt hela saken, då en middag Hellen läste tidningen och plötsligt skrek till: "Frank har fått första priset." Vi blefvo alldeles yra i mösan. Vi rusade upp och sprungo kring det dukade middagsbordet, och när min man steg in, trodde han vi mist förståndet. Men när han fick veta anledningen, tog han in vin till bordet och bjöd oss på eftermiddagen ut till Flustret för att fira händelsen.

Jag fick tillåtelse af Edvard Bäckström, som utgaf tidskriften, att skriva så mycket jag ville där och begagnade mig af denna tillåtelse flere gånger till små noveller, som sedan utkommo i bokform under titeln "Vid vägkanten". Sofi Adlersparre skref genast och lyckönskade mig, ehuru jag ej kände henne förut. Ja, sådan var begynnelsen.

En Ljusglimt för de gamla

Fru Gerda Rydgren.
Styrelsens ordf.

Fru Hulda Sigveul.

Fru Sved Karlsson

Fru Augusta Ludwig

och medellösa.

FÖRENINGEN LJUSGLIMT är som bekant en sammanslutning af ett antal varmhjärtade kvinnor inom hufvudstaden till fromma för dem af deras kön, som tillhört kategorien: själförsörjande. Som ett utslag af föreningens sträfvan står dess plan att jämte föreningen "Genom eget arbete" till hösten ordna en "De gamla dag" här i hufvudstaden. Den lofvärda idén skall helt visst omfattas med sympati af alla, som ömma för de själförsörjande kvinnornas ålderdom, och för att i så vida kretsar som möjligt göra "Ljusglimts" arbete känt och skaffa densamma nya anhängare, återgifva vi här nedan en artikel om föreningens tillkomst och verksamhet. Porträtten i öfre raden framställa de ständiga styrelseledamöterna, medan den nedre radens bildserie återger föreningens öfriga styrelseledamöter.

Af första paragrafen i föreningens stadgar finna vi att den genom upptagande af medlemsavgifter, frivilliga bidrag samt på andra lämpliga sätt vill åstadkomma en fond, af hvilken räntor själförsörjande bildade kvinnor skola kunna på sin ålderdom erhålla understöd — på det de må kunna undgå att anlita den allmänna fattigvården. — Understöd skall utgå med ett belopp af minst 400 och högst 600 kronor. Skulle fonden blifva så pass stor, att den förslår till uppförande eller förhyrande samt inredande och underhåll af ett hem för ålderstigna kvinnor, bör sådant ske, och skall därefter utbetalande af kontanta belopp upphöra. Men skola de personer, som förut erhållit sådana, i stället äga företrädesrätt till fri bostad och kost i föreningens hem. Detta,

Ärade haltårs- och kvartalsprenumeranter

erinras härmed om vikten af att utan dröjsmål förnya prenumerationen för årets senare hälft, för att därigenom undvika afbrott i tidningens regelbundna expedition.

Samtidigt tillåta vi oss påpeka att det är så mycket nödvändigare, att prenumerationen nu verkställs, som *alla* våra prenumeranter gratis erhålla

Iduns julnummer 1910,

hvilket såväl konstnärligt som litterärt tvifvelsutan kommer att vinna våra läsaes odelade sympatier.

som helst bör inrättas på landet, skall ej vara större än att tio pensionärer där få hvar sitt rum — jämte föreståndarinna och eventuellt tjänare, och skall äga karaktären af ett verkligt hem. Då sålunda ett dylikt "hem" ordnats, skola inflytande medel åter fonderas, tills de räcka till inrättandet af ett andra hem o. s. v., så att vi i hvarvt län i Sverige få åtminstone ett "Ljusglimthem" till hägn och fristad åt de hemlösa och behöfvande gamla.

Och nu efter knappast tre års verksamhet har denna förening hunnit så långt och förstått väcka så mycket intresse för sin sak, att medlemsantalet vuxit till 900, och det hopsamlade kapitalet ger den ränta, som erfordras för utbetalande af en första — ja, möjligen tvänne årliga pensioner eller understöd.

Huru väl tyckes också ej denna verksamhet behövas! Ty, ännu innan den för någon tid sedan oannonserade ansökningstiden var ute hade redan omkring 200 ansökningsblanketter begärts, och det dröjer möjligen ett par år innan några fler ansökningar kunna mottagas.

Det har varit många tunga människöden som föreningens medlemmar fått del af under denna tid. De flesta sökande ha äfven visat stor glädje öfver "Ljusglimt" — ej minst emedan de här ej längre behöfva känna det som en skam att begära.

Egentligen borde det ju ej heller dröja allt för länge, innan dessa gamla fattiga kvinnor — alla utan undantag — vore befriade från sin oro öfver lifskvällens mörker. Ty tänka vi andra, ännu lifs- och arbetskraftiga, på hvad en yngre generation är skyldig dem som arbetat undan så mycket, gjort så mycket underlättande arbete för oss, då borde vi endast känna det som en naturlig gärd af tacksamhet och medkänsla att stödja "Ljusglimt" i dess glädjebringande gärning. Den årliga medlemsavgiften 2 kronor är för flertalet af oss det samma som en teaterbiljett, en konsert, ett par handskar eller dylikt. Och denna lilla summa från åtskilliga tusental gifvande händer, det ger oss en perspektivbild af en rad trötta, svältande gamla vandrerskor, som vända sina steg till eget hem, där de äntligen kunna få en varm och hägnande fristad för sina återstående dagar, en lugn vrå samman med minnen från gångna tider.

MARIA RIECK-MÜLLER.

FÖR OMKRING tre år sedan på en fruntimmersbjudning här i Stockholm kom samtalet in på kapitlet om den åldrade och orkeslösa kvinnans ställning. Och man kom snart på det klara med, att det ännu är sorgligt litet, som blifvit gjort för särskildt en grupp bland dem: de gamla — en gång själförsörjande — kvinnorna, som ej längre orka arbeta, och som hvarken haft tillräcklig inkomst för att kunna spara ihop något för ålderdomens dar eller innehaft plats med pension.

En af de närvarande damerna, som varit i tillfälle att få en djupare inblick i förhållandena vid våra fattighus och ålderdomshem, framhöll huru beklagansvärda just dessa kvinnor äro, hvilka förut sett bättre dagar, men, när ålderdomen — hvilotiden efter en lång arbetsdag — nalkas, ej ha någon annan utväg än att anlita den allmänna fattigvården — eller svälta ihjäl. Under det att kvinnan ur arbetsklassen, som kanske förut ofta nog haft det mycket sämre ställt, anser stadens försörjningsanstalter som en fristad, där hon åtminstone har det allra nödvändigaste, lider den bildade kvinnan af att vara tvungen taga emot detta nådebröd. Hon skäms nästan att visa sig bland människor, och i de flesta fall är det nästan omöjligt att få reda på hennes umbäranden och bekymmer. Ålderdomen, som kan och borde vara lifvets fridfullaste tid — liksom solnedgångens stilla timma — blir för henne endast till en sista tung börda, en hetsande oro...

Under samtalets gång värmdes sinnen och hjärtan alltmer, och när man slutligen kommit till det resultatet, att de ålderdomshem för bildade kvinnor, som redan finnas i hufvudstaden — och hvilka alla tillkommit på enskildt initiativ — ej kunna lämna fristad åt mer än 300 pensionärer — en droppe i hafvet! — så enades man om att någonting ovillkorligen skulle göras till lindring och hjälp åt de många tusende, som gå ohjelpna.

De varmhjärtade kvinnor, som här påtogo sig denna vackra, men ingalunda lätta uppgift, sökte först intressera en del mera framskjutna personer att ställa sig i spetsen för företaget, men då detta ej lyckades, beslöto de att likväl våga starten. Och sålunda bildades föreningen "Ljusglimt" något mer än ett år efter det den första tändande gnistan väcktes till lif.

Fru Lilly Wicander. Frkn Louise Rinman. Frkn Elva Lindell. Frkn Edith Hirsch. Frkn Cecilia Simonsson. Frkn Mary Ludwig.

Ärade husmödrar!

De som köpa utaf

Rosenfors hafregryn och Hafre-Sundhetsmjöl

få alltid full valuta för sina penningar. Tillverkas under läkarekontroll och erhålles uti alla välsorterade speceriaffärer.

Partilager i Stockholm hos Aktiebolaget Wahlund & Grönblad.

Vördsammast Aktiebolaget Rosenfors Bruk & Nya Valskvarnar, Rosenfors.

Inreg. Varumärke.

En
betydelse=
fullt Tioårs=
jubile=
um.

FRÖKEN TEKLA ÅBERGS högre läroverk för flickor i Lund hade här-omdagen sin terminsafslutning, hvilken denna gång ägde en alldeles särskild betydelse. Skolan har nämligen nu i jämna 10 år ägt dimissionsrätt; äfvenledes var det nu första gången afgångsbetyg från skolans 8:de klass medförde samma rättigheter som afgångsbetyg från Normalskolan i Stockholm.

Högtidstalet vid afslutningen hölls af skolans inspektör, kyrkoherde Hallenberg, som särskildt betonade huru skolan, tack vare fröken Åbergs aldrig svikande arbetsamhet, plikt känsla och uppoffringsförmåga från en ringa början utvecklats till hvad den nu är. "Jag minns," yttrade talar- en, "när den första kursen för abiturien- ter till studentexamen började. Det var på hösten år 1896; två flickor deltog däri.

S J Ö J U N G F R U N .

HVAR KVALL, när det skymmer kring
skummande vik,
går jag ner öfver strandens vallar,
jag hör långt därute en storskarfs skrik,
när bränningen dämpadt svallar,
det blir för mitt öra till lönnlig musik,
som ut genom töcknet mig kallar.

Jag väntar min kära, jag väntar min brud,
när storm öfver vattnet ryker.
Med skarven därute hon sänder mig bud
och ljudlöst ur vågorna dyker.
Hon gungar i takt med en svallvågs ljud
och mjukt intill klippor sig stryker.

Hon höjer sitt hufvud i jämnhöjd med mitt,
och rödt hennes öga blänker,
men bröstet det böljar så hvitt, så hvitt
och brinnande lusta mig skänker.
Och hafvet därute går mäktigt och fritt
och högt öfver klipporna stänker.

Med läpparna tryckta mot mina hon
slår
en hvirvel och ner mig drager,
en dansande fröjd genom lemmarna går,
men fäste i klippan jag tager.
I brottande älskog natten förgår,
och blek stiger morgonens dager.

Då gör hon sig fri och klagande flyr
och trolsk i djupet försvinner.
Ett pärlande skum öfver vågorna yr,
och dagen i skyarna brinner.
Men åter i skymningen färden jag styr
till stranden och sjöjungfrun finner.

Hvem skall väl segra i brottande lek?
Ur vattnet jag vill henne draga,
hon vrider sig lös såsom hafsskummet blek
för att ut öfver vågorna jaga.
Men djupt i mitt hjärta en vildfågel skrek
en förlockande, eggande saga.

SIGURD DAHLÖF.

Två år senare — på våren 1898 — aflade dessa med glans sin examen i Lund. Efter ännu två år förvärfvade sig emellertid fröken Åberg dimissionsrätt för sitt läroverk, och väl att märka är, att hennes skola var *den första* flickskola i landsorten, som erhöll sådan rätt, icke ens det rika Göteborg hade ännu vågat sig på ett sådant företag. År 1900 utgingo så från skolan de första unga flickor, som där förvärfvat sig den hvita mössan. De voro då fyra; nu tio år senare, har antalet examinander ökats till det fyrdubbla.

Efter aktens slut hade föräldrar, målsmän och öfriga intresserade äfven tillfälle att taga del af de unga elevernas praktiska färdigheter, i det en utställning af resultaten af undervisningen i slöjd, handarbete och teckning anordnats i sammanhang med afslutningen.

Begär alltid granit-emaljerade
KOCKUMS Kookkärl
OBS! Fabriksmärket.

Giffria och syrefasta.
Prisbilliga.
Fås på begäran öfverallt
i hela världen.

IDUNS MODELLKATALOG

Oumbärlig för alla sömmerskor och för alla hem.
Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Koloreadt omslag.
Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Hvad en fødselsdag kan medføra.

TELEFONKLOCKAN RINGER. Hallå! "Kan man få tala vid fru K.?" "Hon är på landet." "Det var ledsamt. Är det möjligt att få tala vid henne i morgon?" "Åh ja, det kan ju gå för sig." "Hvilken tid vore lämpligast?" "Ja, kanske kl. 11." "Tack, mitt namn är Rekowsky — bokförläggare. Är inte 11 väl tidigt? Jag vill inte göra fru K. obehag. Hon är kanske skröplig — ligger länge (med särskildt ömhet i rösten) — man måste ta hänsyn till hennes ålder." "Det behöfs inte. Hon är tidigt uppe och är inte alls skröplig — adjö. Ni kan komma kl. 11." Afringning.

Då detta vid min hemkomst berättades för mig, blef jag högst förvånad. Rekowsky — ryskt namn — bokförläggare — det måtte vara någon konkursmässig äfventyrare, som ville passa på och göra geschäft med någon bok. Jag skall vara på min vakt.

Kl. 11 kom jungfrun in och sade tämligen högt: Urmakaren är här. I tamburen stod en ung man, som verkligen var mycket lik den urmakare, som sköter om mina ur. Men det befanns vara bokförläggaren. Nå, han slog sig ner och ett, tu, tre berättade han, att han lärt ett yrke, var urmakare — hade varit strejk-brytare — visade kort, där han påstod sig synas som förande spårvagnen — visade läkarbetyg på att han nyss kommit från sjukhuset och var oförmögen till arbete för tillfället (jag såg hvarken på det ena eller andra); slutligen tog han fram några pantlånskvitton och påstod att det var detta som nu hotade honom och att han behöfde för att lösa in dem 17 kronor, hvilka han själf prutade ner till 10 etc. etc.

Ibland flögo flyktiga leenden öfver hans ansikte, men på min fråga, hvarför han kom just till mig, sade han med en obeskriflig blick det enda ordet: "Yrkesgemenskapen." Om han syftade på urmakeriet eller förläggarverksamheten (båda troligen lika överkliga), kan jag icke afgöra.

Men han visade sig ju i alla fall ha en viss psykologisk blick. Han förstod, när ett hjärta kan bli vekt ända till otillbörlig blödighet, ty under allt detta satt jag och tänkte på de många rikliga bevis på kärlek och vänskap jag fått mottaga under dessa dagar. Jag såg denne unge man, som satt och bedrog mig punkt för punkt, ända till dess han slutade med att frampressa några tårar — och jag gaf honom 10 kronor.

Några ögonblick därefter ringde det på nytt. Jungfrun anmälde: Ingenjör Grönvall. Jag gick ut i tamburen. En lång herre stod där, gjorde en stor sväng med hatten och en dito med ena benet bugade sig och sade i en hjärtlig ton: "Ursäkta mig, goda rektorskan, att jag inte kom och gratulerade i går. Men jag såg först i dag i tidningen..."

"Jag känner er inte."

"Känner inte rektorskan igen mig. Jag bodde på nedre botten i gårdshuset i Uppsala och jag kände rektorskan så väl (där vi bodde i Upsala fanns intet gårdshus), men nu har det gått utföre för mig sedan dess."

"Jag märker att ni ämnar tigga," sade jag. "Men det lönar sig inte, för det kan vara nog att er kamrat ljugit till sig 10 kronor." Då gjorde han bokstafligen ett litet hopp i luften. "Åh, herre Gud," ropade han, "jag hade varit nöjd med en krona."

Och han gjorde åter en sirlig sväng med hatten, bugade sig och gick.

AMANDA KERFSTEDT.

Augusta Lundin 70 år.

CHEFEN FÖR STOCKHOLMS ÄLDSTA damskrädderifirma, den öfver hela landet kända fröken Augusta Lundin, fyllde den 13 juni sjuttio år och firade högtidsdagen med en fest på sitt landtställe vid Ulriksdal för sina bortåt 200 biträden — mina flickor, som de få heta, om de också hunnit gråna i firmans tjänst.

Det är nu 43 år sedan Augusta Lundin, skräddardottern från Skåne, började en liten affär i n:o 30 Malmkillnadsgatan, och sedan har hon troget haft sin verksamhet förlagd vid eller strax i närheten af Brunkebergstorg. Den nya lokalen i Göteborgsbanken är stor och ljus och utstyrd med all den gedigna komfort, som höfves ett etablissement till ålder och anseende det främsta i sin genre i Stockholm, leverantör åt drottningar och prinsessor sedan många år tillbaka.

Firman disponerar tre våningar, den öfre är syateljéer, där hundratals flitiga händer syssla med mjuka stoffer och dyrbara besättningar, mellanvåningen innehåller ett välförsedt materialrum och profrum, där profverskorna kretsa kring damerna ur den högsta societeten. I den nedre våningen slutligen ligga kontor och motagningsrum. Här kan man alltjämt, om inte alla dagar i veckan, så ganska ofta, finna fröken Lundin, midt bland arbetet, lika full af intresse som någonsin med pigga, mörka ögon under det hvita håret och ett sinne och ett humör som en sjuuttonåring.

— Jag tänker fortfara med min affär så länge jag lever — se det får man ju rätta sig litet efter — och när jag är död skall affären fortgå som förut, säger fröken Lundin, med tonfallet hos den, som vet att hon skapat sig ett namn som skall bestå.

När den, som lyckats, efteråt ger hvad den anser som formeln för sin framgång låter den i allmänhet så enkel och lätt att ta efter. Så också, när fröken Lundin förklarar det hela med att hon "hållit sig troget vid sin affär och vid modet".

Den som hör detta skulle kunna tänka: ja så, går det så lätt att bli en Augusta Lundin, om han icke vid närmare eftertanke förstode, att bakom dessa ord stå en duglighet, energi och uthållighet, som endast äro gifvna åt de få.

En lofvande konstnär.

Af Ernst Högman.

(Forts. och slut.)

SJÄLFVA HINDRAS de af en viss skygghet och oförmåga att göra sig gällande... Det förhåller sig med dem precis på samma sätt som med en del butiklokaler jag går förbi, då jag ströfvar genom gatorna. Det kan aldrig drifvas några affärer i dem, oaktadt de ä' lika omsorgsfullt byggda som alla andra och försedda med stora fönster, bra utrymmen och elektrisk belysning. Folk har inte lust att gå dit, de ligger för afsides, ingen vill uppmärksamma dem... Förstår du nu, hur jag menar... jag är en af de där afsidesmänniskorna, som ingen räknar med."

Han tystnade och väntade att Hilma som vanligt skulle svara med några tillitsfulla ord, som fritogo honom från att fortsätta på själförnekelsens besvärliga väg. Men till hans häpnad förblef hon stum. För första gången sviktade hennes tro på hans förmåga. Hon kom ihåg brodens ständiga ringaktning för hans arbete, hans hastigt upplammande och lika hastigt svalnande ifver inför ett ämne, som han gifvit sig i kast med, den refuserade taflan — allt gaf näring åt det tvifvel, som hon på senaste tiden känt vakna i sin själ, ehuru hon ej velat låta det ta makten öfver sig.

"Menar du nu också att jag är omöjlig?" kom det mörkt och mumlande från Axel.

"Nej... nej, så får du inte tänka... Jag blir bara en smula trött ibland af att höra min brors ständiga gnat, och då önskar jag du kunde visa honom, att du verkligen kan måla."

"Hvad tror du det skulle hjälpa... Om jag också vore själfva Rafael och inte finge sälja, så skulle han häna mig i alla fall."

Axel strök sig öfver pannan och gaf ifrån sig en tung suck, som skulle beteckna hans närvarande själstillstånd. Hade Göran hört honom, så kunde han ha varit viss om en urladdning af den oborstade bankvaktmästarens dåliga lynne, men nu vågade han tryggt låta sucken sväfva ut i rummet och bana sig väg till Hilmas hjärta, där han visste att det fanns fullt upp af medkänsla och kärlek för hans räkning. För att ytterligare skärpa effekten anropade han med bruten stämma döden att komma och förlösa honom, hvilket naturligtvis hade till följd att Hilma började snyfta, samtidigt som hon försäkrade att det vore en världslig sak, om han inte blefve en stor målare, bara hon fick behålla honom.

Axel fortfor ännu en stund att med smärtsam vällust hänge sig åt sin mörka sinnesstämmning, men då han tyckte att Hilma gråtit länge nog och han kände sig säker om att hon helt och hållet stod på hans sida, lät han tungsintheten vika för en ljusare lifssyn, tände en cigarrett och föreslog att de skulle gå på operan och höra "Trollflöjten".

Och det gjorde de, och en annan afton foro de öfver till Djurgården, promenerade längs vägarna i vårskymningen, talade poetiskt-sentimentalt om luftens klarhet, trädens svällande knoppar och lifvets lycka och kval, alldeles som ett par älskande, hvilka nyss försonats. Och när den refuserade taflan kommit tillbaka från akademien, ropade Axel upp Hilma från butiken för att de tillsammans skulle ta verket i skärskådande.

När de sett på det en stund, sade han:

"Taflan är min själ ståtlig."

"Så mycket sol du fått in i den, Axel."

"Ja, färgen är bra... luften riktigt lyser... men teckningen är uppåt väggarna."

"Åh, hur kan du påstå det?"

Hvarje husmoder **Barngarderoben** Hvarje sömmerska
bör **likaså.**
prenumerera på **12 häften årligen.**
Pris för helt år 3 kr.: halft år
kr. 1:60. Lösnummer 30 öre.

PÄRMAR
till IDUN 1909 och föregående år
tillhandahållas till följande priser: Iduns pärm, röda med guldtryck kr. 1:50 Iduns
romanbibliotek, röda eller gröna 50 öre. Iduns Hjälpreda, röda eller gröna 50 öre.
Kunna erhållas i närmaste bokhandel eller direkt från Iduns expedition, om rekvi-
sition och likvid i postanvisning insändes.

“Därför att det är sant... Jag ser det nu, alldeles tydligt, och jag är glad att jag fått ögonen öppna... Här måste huggas i på nytt.”

Han tog en bred pensel med svart färg och målade heroiskt öfver duken kors och tvärs. “Axel då!” utbrast Hilma förskräckt, “ska du förstöra taflan.”

“Det är ett befrielseverk, begriper du. Det här arbetet har plågat mig som en sjukdom... en mara... och när jag nu röjt det ur vägen, kommer jag att känna mig som en annan människa... Hittills har jag inte varit någonting annat än en försökare, nu tror jag konstnären börjar vakna inom mig... och det vore väl tusan, om jag inte en dag skulle stå på toppen af berget.”

Under sommaren hade Axel sysslat med en ny målning, en interiör från en af Göteborgssystemets kroglokaler. Hans belåtenhet öfver det originella motivet hade gifvit ny fart åt hans energi och gjort honom flitig som en myra. Ämnet reste emellertid den ena svårigheten efter den andra i hans väg, ty dels skulle kroglokalen förete den svårfixerade ljuseffekt, som uppstår af brytningen mellan dagsljuset och gaslågorna, dels gällde det att fånga rörelserna och minspelet hos krogkunderna, där de stodo vid disken eller utto hopklumpade kring borden, nyktra och halfrusiga om hvarandra, drickande, ätande och pratande.

Han målade, skrapade ut och målade igen, men ingenting ville bli riktigt bra. Dessa typer ur den stockholmska arbetarvärlden, hvilka han samvetsgrant studerat på ort och ställe, sittande i ett hörn af lokalen med skissboken gömd bakom en ölbutelj, hade alla sin särprägel, som de flyktigt nedkastade penn-teckningarna rätt troget lyckats fasthålla. Men när han skulle öfverföra dem på duken, förlorade han greppet på dem, de blefvo stela och liflösa som marionetter.

Hela sommaren befann han sig i en uppjagad sinnesstämning för den där taflans skull, den lekte med honom som katten med råttan, ingaf honom ömsom förtviflan, ömsom hopp, när han inte råkade i raseri och slängde penslar och palett i golfvet, så att tiljorna sågo ut, som om en födelsedagstärta tappats på dem.

Emellertid blef taflan småningom färdig, eller rättare: Axel målade sig trött på den, kunde hvarken urskilja förtjänster eller fel, men sökte tillfredsställelse i att tänka, att han gifvit sin konstnärliga kraft så långt den räckte.

Han fick duken exponerad i en cigarraffär på Norr, där konsten åtnjöt en blygsam plats bredvid tobaken, på samma sätt som musiken välvilligt godkännes i kaféerna, medan spriten stimulerande och kulturfrämjande strömmar ut för struparna.

Nu dref han hvarje dag timvis omkring på den gata, vid hvilken cigarraffären var belägen. Så ofta han kunde, utan att väcka uppmärksamhet, stannade han framför det stora fönstret, i hvars bakgrund taflan stod uppställd mot en fond af mörkröd plysch. Och medan människoströmmen gled förbi bakom honom, spände han ögonen i sitt verk, sökande öfvertyga sig att taflan på det hela taget var ett godt arbete. Ibland skilde sig någon ur vimlet och stannade vid hans sida för att också taga krogscenen i skärskådande. Då fick han en våldsam hjärtklappning, blodet försvann från ansiktet och det gick som en isfläkt öfver kinderna, medan han förstulet sökte läsa ett omdöme i den andres anletsdrag.

En gång stannade ett par arbetare vid fönstret. Axel stod på trottoaren med ryggen åt dem. Plötsligt hörde han, hur de utbytte en anmärkning och skrattade, hvarför han oförmärkt drog sig ett par steg baklänges för att komma dem närmare.

Den ene sade:

“Hör du... den där jannen, som sitter borta vid väggen och dricker bärsa, ä' lik tysta Ludvig på Beckholmen... De' va' en tusan och ha stora labbar för resten... Dom täcker ju hela bordet.”

“Nå, hva' ger du mej för dom där sälhundarna vid pelarn,” sade den andre och skrattade, så att det kluckade i halsen på honom. “När fan såg kolbärare ut så där... Och han med förskinnnet... näh hörnu, de va' en kymig tafla...”

De båda arbetarne gingo vidare.

Axel stod kvar och stirrade på sin duk. Orden ringde ännu i hans öron, och hans ögon upptäckte hvad han icke märkt förut: att så godt som alla figurerna voro feltecknade. Han tog tillbaka sin tafla och ställde undan den i en vrå af ateljén. — Om en kritiker sagt eller skrivit, att hans krogscen var ett svagt arbete, skulle han ha tviflat på omdömet ärlighet, ty han började bli misstänksam och vädrade förföljelse öfver allt, men inför den rättframma uppfattning, som uttalats af de bägge arbetarne, för hvilka det icke existerade några konstantorier eller fördomar, böjde han sig helt spontant. Han sade sig själf, att han återigen misslyckats; men som han under åren hunnit vänja sig vid nederlagen, tog han det med ett yttre lugn, ej minst för svågerns skull, för hvilken han icke skulle ha fått ett ögonblicks ro, om han visat sig tillintetgjord af motgångarna.

Men efterhand greps han af en dof beklämning och med den följde olust för arbetet. Det gick månader utan att han tog vare sig i penseln eller kolet. Han kunde sitta och slöa i ateljén halfva dagarna eller också låg han och läste Coopers romaner, af hvilka han hittat några trasiga volymer i en kvarglömd koffert ute på vinden. Dessemellan ströfvade han omkring nere i staden, blandade sig i vimlet på salutorgen, hvilkas kött- och grönsaksstånd blefvo föremål för hans färgfilosofiska funderingar, tills han knuffades åt sidan med en brutal uppmaning att “inte stå och glo och stänga vägen för folk, som skulle fram”. Ibland dref han längs de stora affärgatorna, och när deras vimmel och sorl tröttat ut honom, gick han in på en af de små kyrkogårdarna och satte sig på en soffa, lyssnande till löfsuset och fågelkvittret och iakttagande barnungarnas lek kring grafstenarna.

Så småningom blef han en af dessa gatans figurer, som man lär sig känna igen. Han hakade sig fast vid misskända artistkamrater, sekunda författare och ruggiga utskottsaktörer, med hvilka han stannade i gathörnen eller kröp in i ett skumt kafé, där han talade stora ord om sina taflor och ref ner andras. Då bjöd han alltid sina lyssnare på någon förtäring, så att de ej skulle dämna för hans utgjutelser med att berättas om sina egna bekymmer, desillusioner och förhoppningar.

Han ströfvade omkring på konstutställningarna, där han gärna slog sig i språk med en eller annan besökare för att utgjuta sitt miss-hag öfver taflorna, ty förtjänsterna hos dem såg han aldrig. Själf oduglig för konstens värf, emedan han drifvits in på banan af en ofullgånge begåfning och en falsk äregirighet, sjönk han nu i sin vanmakt ned till en kringirrande begabbare, en af dessa söndertrasade

och gallsjuka naturer, som med en sista rest af tro på egen framgång långt borta i ett dimmigt fjärran, ha sin lust i att hoppas på andras misslyckande.

Under allt detta slapp han svälta och ha det knappt, ty Hilma värnade om honom med aldrig svikande tålmod och en kärlek, hvilken tycktes växa i samma mån som han blef en allt större stackare.

På sista tiden hade hans hälsa börjat vackla. Han sjönk ihop som ett hus, under hvilket grunden ger vika. Det var som om någonting inom honom förbränt hans lifskraft, hans ansikte blef blekt och magert, ögonen skygga och matta och kring munnen ristades ett förgrämdt uttryck. Han gick endast ut med långa mellanrum, och slutligen blef det honom en pina att beträda gatan. Om nätterna vandrade han af och an i ateljén, nervös och öfverretad af en tilltagande sömnlöshet och med hjärnan het af tankar på nya arbeten, som han skulle gripa sig an med så snart han fick krafterna tillbaka. Den starka nervspänningen jagade upp hans fantasi, så att han såg konstens svårigheter som ett lekverk och sig själf stor och ryktbar i en handvändning.

Plötsligt angreps han af en febersjukdom, som bröt hans sista krafter och förde honom mot förintelsen. Hilma satt ständigt vid sjukbädden och vaktade med sorg i hjärtat på lifslågans sista flämtande.

En eftermiddag i skymningen, sedan Axel legat ett par timmar i dvala, vaknade han och grep efter hustruns hand.

“Hilma!”

“Ja, min vän!”

“Tror du att man kommer att skriva om mig i tidningarna, när jag gått bort?”

“Det är jag viss på.”

“Och säga nånting om att Sverige förlorat en lofvande konstnär.”

“Ja, Axel... det tror jag.”

“Fullt och fast?”

“Fullt och fast.”

Hilma snyftade sakta.

“Jag skulle bra gärna velat läsa det... Tänk att få se det tryckt: den lofvande konstnären... och så mitt porträtt... Du har väl en fotografi af mig, som du kan lämna?”

Hilma nickade tyst.

“Vet du, jag tänker på en annan sak, som du måste lofva mig att göra, när jag inte längre finns...”

“Hvad är det då, käraste?”

“Du ska anordna en minnesutställning af mina taflor.”

“Men du har ju skurit sönder dem nästan allesammans.”

“Har jag gjort det... ja, jag minns nu. Man har aldrig förstätt mig, fast jag velat det högsta, det bästa... Därför förstörde jag mitt verk... det var min hämnd på fäнадen därnere, ser du...”

Han drog djupt efter andan och låg tyst några minuter, hvarefter han fortsatte:

“Men en lofvande konstnär har jag varit i alla fall... Det är inte många som vet om det... Men nu blir det snart bekant för hela landet... Det kommer att stå tryckt i tidningarna... under mitt porträtt... en lofvande konstnär... en lofvande konstnär...”

Det blef stilla i rummet, där höstskymningen förstordes och Hilma under ljudlös gråt höll den döendes hand.

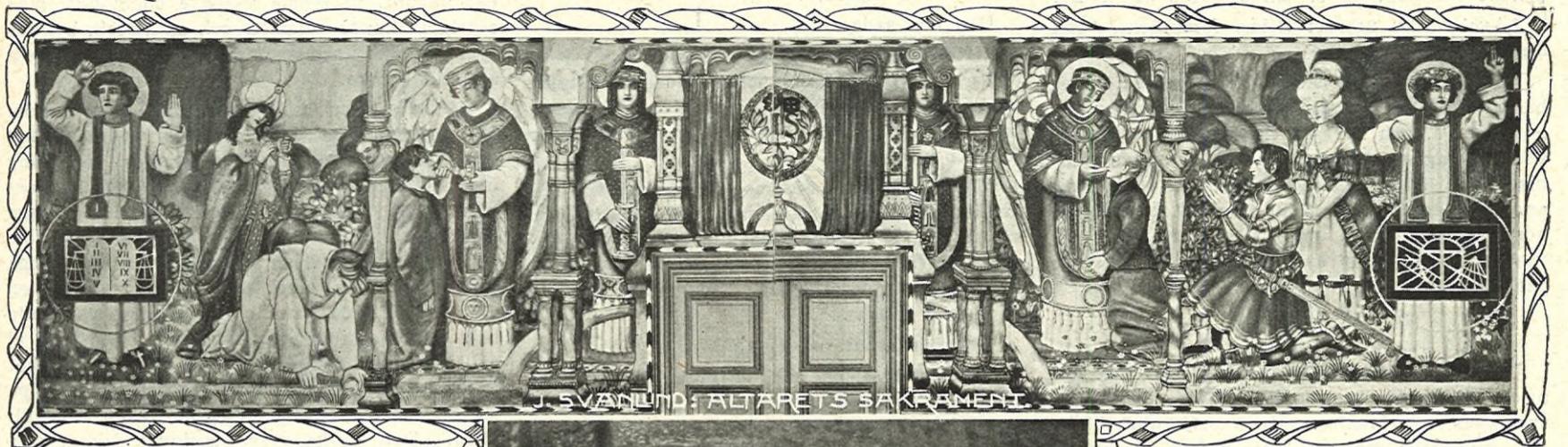

Innan 7 kr. betalas för ett snörlif, bör ifrån Franska snörlifssömmeriet i Stockholm, 1 Norrmalmstorg, 1 tr., dess illustrerade priskurant rekvireras.

Salamander alla sorter. Enhetspris 15,—
Dam- & Herr-Skodon Lyxutföring 18,—

Konstakademiens Vårsalong

S. SVANLUND: ALTARETS SAKRAMENT.

DE FRIA KONSTERNAS AKADEMI har, när detta läses, stängt sina portar för sommaren. Eleverna göra skisser i gröna hagar eller ljusdunkla bersåer, och den utställning af deras och stipendiaternas arbeten, som fyllt utställningssalarna, skingras. Det har annars varit en intressant och omväxlande utställning, med flere goda saker, som inge betraktaren en känsla af att än kan man vara lugn för den svenska konsten och svenska folket. Vi ha här icke plats ens att räkna upp de namn, som fästa sig i åskådarens minne, vi nämna Edvard Berggrens här afbildade unga flicka, hvars flamröda klädning och gula schal göra sig vackert mot de stora svarta ögonen och den sydländska hyn, vidare Ivar Kamke, som har en italiensk folklifsbild, Leopold Morsing med ett stämningsfullt dampporträtt, Allan Egnell, J. Öman och bland de kvinnliga konstnärerna Stina Tirén, som har ett godt dampporträtt, och Ingeborg Cronhielm, hvars trefliga hundar tillvinna sig uppmärksamhet.

Utställningen skingras, sade vi, men ett är, som alltid kommer att finnas kvar och det är den unge 23-årige artisten Josef Svanlunds fresker inne

E. BERGGREN: DAM I RÖDT.

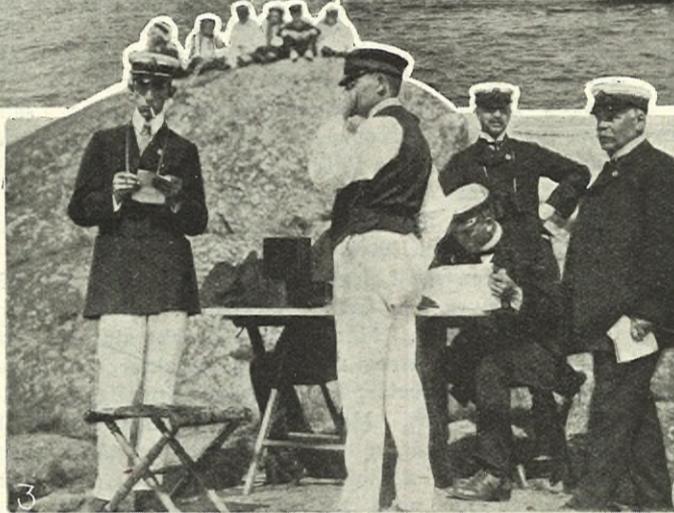
i dekorationssalen. Efter 5 år vid akademien lämnar han den med kungliga medaljen, efterlämnande detta varaktiga minne af sitt arbete där. Hvar och en af de fyra väggarna är upptagen af sitt motiv, vi afbilda här två af dem. Den öfre, altarets sakrament, afser att sinnebildliga kristendomens herravälde öfver alla tider och folk. Män och kvinnor af alla raser och typer, odalisker och rokokodamer, munkar och riddare, knäböja för de nattvardsutdelande männen. På den andra ser man Kristus, trampande på ormen närma sig dödsriket, Thanatos knäböjande, och satan på sin gyllene tron vänta honom. Det hela gör ett bisarrt intryck och uppfattningen af Kristus är ganska afvikande från den häfdvunna. Äfven en annan vägg upptages af Moses inför Jahve på Sinai berg. Israels gud är här framställd som en orientalisk härskare, i guld och åskmolnsblått, förskräckande och vördnadsbjudande liksom sina följeslagare ärkeänglarna, och man förstår hvarför Moses döljer sitt ansikte. På den sista slutligen finna vi berömda män ur den svenska kyrkans historia, Ansgarius, Olaus Petri, Gustaf Vasa och Gustaf Adolf.

KRISTUS NEDSTIGER I DÖDSRIKET.

Foto för Idun af A. Blomberg.

En regatta i hafsbandet.

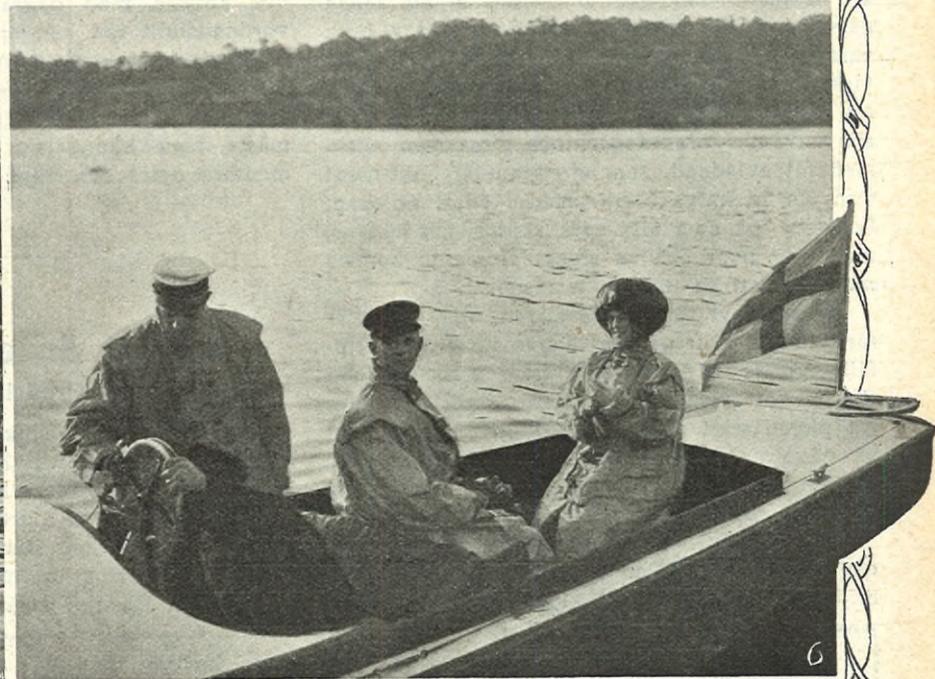
HVAR FINNS en arkipelag mera färgstrålande och med en friskare linjernas rytm öfver landskapet än Stockholms skärgård en junidag med sol och ung, doftande grönska på de tusen sinom tusen holmarna. Äro därtill fjärdarna fyllda af klingande hvita segel och kuttrar eleganta skrof, så blir anblicken än mera tjusande. Den senaste söndagens regatta af K. S. S. S. ute vid Sandhamn bjöd på en dylik den stockholmska skärgårdens paradag.

Allt hvad vår hufvudstads segelsport har främst af ypperliga navigatörer och ståtliga yachter och kuttrar hade samlats därute till täflan, och stämningen fick en särskildt liffull prägel till följd af hertigparets af Södermanland aktiva deltagande i regattan. Klockn 10 på söndagsförmiddagen smällde startskottet och första afdelningen af eskadern gick öfver linjen. Sedan följde de andra afdelningarna i tur och ordning ut på de soliga vattnen för att visa sin kapacitet. Synen var bländande helt enkelt och den nyckfulla

1. START. 2. FÖRSTE PRISTAGAREN DAFNE MED PRINSESSAN MARIA VID RODRET. 3. PRINS WILHELM BLAND PRISDOMARNE. 4. PRINSESSAN PÅ VÄG

vinden, som den dagen ej hörde till de starkare, gjorde täflingen spännande för fackmannen. Prisutdelningen förrättades i klubbhuset i Sandhamn af prinsessan Maria, hvilkens glada humör lyste i kapp med de glimmande prispokalerna. En högst animerad middag i klubbhusets stora matsal afslöt regattan, hvarvid en af skålarna helt naturligt riktades till prinsparet, som hjärtligt välkomnades till sällskapets regatta. Prins Wilhelm tackade för skålen med ett beklagande att han hittills ej varit i tillfälle att aktivt deltaga i sällskapets seglingar, men att han och hertiginnan funnit vistelsen bland segelsportsmännen så angenäm, att han lofvade att för framtiden bli en trogen gäst. Hvad hemfärden beträffar fick den sitt muntrande intermezzo genom en privat match för motorbåt, som utkämpades mellan prins Wilhelm och hans gemål. Prinsessan for nämligen med motorracern Estrella och prinsen med Duo. Båda täflade hårdt med att distansera hvarandra.

TILL DEN VÄNTANDE DAFNE. 5. DET UNGA SANDHAMN HÄLSAR HERTIGPARRET. 6. PRINSESSAN MARIA LÄMNAR SANDHAMN I MOTORBÅTEN ESTRELLA.

Damerna och sporten.

ÄRADE LÄSARINNOR! En entusiastisk idrottens vän vänder sig härmed till eder för att med några ord beröra damernas ställning till den moderna idrotten. Att ni ej äro fientliga mot densamma, det veta vi alla. Den svenska idrottens vackra framgångar på den internationella vädjobanan samt icke minst vår populära kronprinsessas och nu senast prinsessan Marias exempel ha åstadkommit, att sportöfningar blifvit mycket omtyckta af i all synnerhet det yngre kvinnliga Sverige. Det gläder en idrottsman att se, hur damerna fördomsfritt ägna sig åt stärkande, hurtigt idrottslif.

Några bevekande uppmaningar till eder att tänka på att rädda edra kinders röda rosor och genast gripa eder an med idrottsöfningar behöfvas sålunda icke. I stället skola vi språka om, hvilka idrottsgrenar ni böra ägna eder åt. Icke alla äro lämpliga; bland de öfriga kan ju i viss mån den personliga smaken afgöra hvad som "passar" bäst.

Tennisspel t. ex. anses i allmänhet vara synnerligen lämpligt: det har ock blifvit ytterst vanligt att unga damer äro skickliga tennisspelerskor. Trots att spelet är fullkomligt ofarligt och öfveransträngning ej gärna kan tänkas förekomma, har undertecknad dock att invända, att spelet är alldeles för ensidigt. Kramandet om racketens skaft och de hårda, snabba slagen åstadkomma, att den ena armens muskulatur blir allt för utvecklad. Lägg t. ex. märke till en ifrig tennisspelerskas manhaftiga handtryckning! Då ju idealet är en harmoniskt utbildad kropp, måste sådana idrottsgrenar, som verka likformigt, absolut gifvas företräde. En sådan är spjutkastning, som visserligen ej nu är allmänt idkad, men förtjänar att upptagas på damernas program. Något som med säkerhet skulle förträffligt passa eder, mina damer, är diskuskastning. Förslaget synes kanske djärfvt, men diskuskastning är en synnerligen vacker idrott och ett korrekt kast, enligt antik stil särskildt, är verkligen något vackert att se. Var god och erinra eder de grekiska konstverken, som framställa diskuskastaren! Ej skulle kastet förlora på att utföras af en blomstrand ungdom. Lägg här till att öfningen också äger spjutkastningens förmånliga egenskap att båda armarna användas, och ni föra säkert med eder en diskus till sommarnöjet i år.

"Och nu är det vinter och skidan hon slinter," skrifer Topelius. Ja, skidan skall slinta! Ty bättre idrottsredskap än skidan och lämpligare, sundare idrott än skidåkning finnes helt enkelt ej. Att orda något om färder i snöhöjda skogar och lustiga resor utför backar är tämligen onödigt; vi veta alla, att denna gamla nordiska idrott är så härlig, att vi böra vara öfverlyckliga att vårt klimat gifver oss vintrar, som tillåta oss att åka skidor. Blott ett ord! Använd lämpliga skidor, var ej rädd att använda bindningar, och förse eder alltid med fotbeklädnad, som ej vätan får bukt med! Och om ni hafva herrar med i edert sällskap, lasta ej på dem alla edra skidor och stafvar, utan bär hvar och en sina. Herrarne komma nämligen att se ut som laståsnor...!

Så hafva vi skridskoåkningen, som också är förträfflig. I fråga om denna idrott, där tillfälle gifves i minst lika hög grad som vid dansen att visa grace vid rörelserna, tillrådes att planmässigt öfva figuråkning. Blif medlem af någon skridskoklubb, blif en Montgomery, och ni skall af fullaste hjärta säga med Wennerberg: "Ack, hvad lifvet dock är skönt!"

Hvad utgör väl sommarlifvets högsta fröjd om icke baden? Och att simma bland vågorna en solig sommardag, och känna sig hemmastadd

i det våta elementet, hvilken njutning! Här kunna ni t. o. m. med en ypperlig idrott förena en fosterländsk plikt. Kan ni icke simma, lär eder konsten! Det är icke försent! Lär eder sedan lifräddning, och ni får kanske någon gång mer nytta af eder färdighet än ni anade, då ni lärde eder den.

Simningen utvecklar kroppen på det förmånligaste sätt. Lungorna och hjärtat stärkas, de lugna rörelserna kräfva aldrig större kraft än hvad som motsvaras af förmågan. Tänk också på den stora ära, som vederfares simmerskan — magistern, den eklöfskransade!

Men ännu ett par ord om vinterns fröjder. Flera af de senaste vintrarna hafva förträffligt lämpat sig för issegling, och damerna hafva ej varit sena att pröfva på, det får lof att framhållas. Sitt behag har ju all issegling i farten, den svindlande hastigheten tjsar en, man känner sig stolt och fri. Försiktighet är en dygd, säger ordspråket, och det bör tillämpas på skridskoseglingen framför allt. Ty under den snabba färden behöfver anledningen ej vara stor för att åstadkomma en kullsegling, som kan hafva de svåraste följder. Men att damerna villigt riskera sitt skinn märkes noggsamt, om man är ute på fjärdarna en segeldag. Isjaktseglingen är naturligtvis den präktigaste af all segling. Men skall denna sport rätt öfvas, bör man själf styra den snabba farkosten, som går fortare än vinden. Många hafva kanske aldrig pröfvat på isjaktsegling, och som jakter äro rätt dyrbara tingestar, kan sporten näppeligen blifva hvar dams. Men man kan ju tala vid någon som är ägare och den, som en gång pröfvat på, blir entusiast! Till på köpet få de, som hafva för vana att skrika vid kritiska situationer, lära sig att lägga bort denna vana. Ett stort steg framåt!

Till slut måste på det varmaste rekommenderas en sport, som alla utan undantag kunna idka, men som kanske anses tråkig. Den sporten är gång. Gång är det yppersta medlet att hålla kroppen i form, säga idrottsmännen. Detta underliga, halfengelska uttryck betyder att gången åstadkommer, att man känner sig vara vid full vigör. Alldeles för mycket frekventeras spårvagnarna! Gå! Men vanka icke i säflig takt fram på en stadsgata, utan bilda en trupp och gå ut på landet, ut i naturen, som är lika intressant under alla årstider. Har sinnet råkat ur jämvikt, så går man tills det goda humöret har återkommit. Ett enklare, billigare och ändock så verkingsfullt botemedel mot dåligt humör finnes icke.

En sak slutligen, som helt och hållet måste lämnas åt damerna själfva att skriva lagar för. Det rör klädseln. Ingen maskulin varelse djärfves komma med några befallningar, men ett vördnadsfullt råd kan ej upptagas illa. Vinnlägg eder alltid om att under alla sportöfningar, äfven om det blott är fråga om att åka kälke, vara lätt och ledigt klädd; obunden och fri måste man känna sig, om idrottslifvet skall medföra nytta och nöje.

EW. BECKMAN.

Lifvet är en soldag.

Skiss af Fredrik Nycander.

RUMMET, där sjuklingen låg, var litet, men trefligt. I hörnet stod den höga dalklockan, som aldrig höll tyst. På väggarna hängde taflor och porträtt af far och mor. Far, som dog, när sonen var pys. Nu hade denne bara ett svagt minne af honom. Mor, dyster och fåordig, sträfvade natt och dag på

den lilla restaurangen. Stackars mor, tänkte han, hon är så rar och fin mot mig, och jag kan så obetydligt hjälpa henne, jag med min nybörjarlön vid teatern. Men jag ger henne allt jag kan, mitt samvete är lugnt.

Han var nitton år. Ett kraftigt ansikte, med stora, klara ögon. Munnens linjer skvallrade om vekhet.

Han hostade. Nu hade han legat här i flere dygn. Doktorn hade föreskrifvit absolut hvila. Hela våren hade han varit förkyld, men inte haft tillfälle att sköta sig. Hur skulle man kunna det, när man tillhör ett resande landsortssällskap och, utom sitt aktörsgöra, har inspicientens syssla. Han hade varit tvungen åtaga sig dubbelarbetet för kassans skull. Hade mesta arbetet bland kamraterna. Skulle före de andra vara på scenen om eftermiddagen, slapp senast därifrån. Det drog mellan kulisserna, damm stod i sky, gasluften var ofta svår att andas.

Omöjligt att sköta sig. Och så blef han sämre. Men äntligen tog säsongen slut, han fick resa till Stockholm, till mor och hemmet. Maj var varm som juli, solen sken, han var fri, och när tåget rullade mot hufvudstaden, tyckte han, att det sjöng utefter skenorna: Lifvet är en soldag!

Men han hade förtagit sig, och en kväll, då han gick på gatan, hostade han blod. Han skyndade hem till sig, blödde ner den ena näsduken efter den andra. Klarrödt ungblood, väl ett helt dricksglas till slut.

Dagen därpå gick han till doktorn, undersöktes, befalldes att lägga sig.

Här låg han nu, ensam, grubblande. Läste, men blef trött på boklif, kastade volymen. Tog papper och penna, försökte skriva, ty där stack en diktare i honom, det kände han. Men handen var matt, fantasin trist och ovillig.

Därute grönskade stadens parker, sol gnistrade på statyer och sandgångar, hägg och körsbärsträd blommade, luften var fylld af dofter, eggande, smekande.

Men han drog sjukhemsluft härinne. Och hvad såg han? Rummets fönster vette inåt en gård, några meter framför rutorna stod en lergrå brandmur. På den sken sol, en skorstens skugga svartnade i det solhvita, vandrade under dagens lopp, minskades, försvann. I rummet föll aldrig sol. Där var ständigt dunkel.

Den där brandmuren var i alla fall märkvärdig. Rappningen hade lossnat lite på ett par ställen, rödt tegel stack fram helt måleriskt. Dessa ytans rubbningar i linjer och färg kommo honom att se figurer på väggen, människor och djur. Bland de fantastiska silhuetterna var en originellast. Ett svart kors, på vars ena arm hängde en pjerrotmössa. Vid korsets fot satt pjerrot själf, i hvit blus och vidbyxor. Han skrattade och grinade, medan han drog på sig sin ena sko. Men det var ingen sko, utan en tragisk mask. Men det såg pjerrot inte. Han bara skrattade.

Den sjuke log vemodigt inför denna bild. Var den inte en symbol af skådespeleri? Jo visst. Han stirrade på synen, kom inte undan den.

Dalklockan pladdrade hel timme. Han halfreste sig och hostade. Nu kom inget blod längre. Han skulle nog bli bra.

Kattan, som låg på schälongen, reste sig plötsligt, jamade till, spände öronen, stirrade på tapeten. Klorna gingo under tasshåret. Hvad nu då? Jaså, däruppe kröp en spindel. En lyckospindel! "Snurran" krökte rygg, tog sats, hoppade upp mot väggen, med tassarne högt öfver sig. Lyckades dock inte nå den lilla mångfotade springaren, hväste till, tog nytt skutt, men utan resultat. Spindeln höll sig utom räckhåll.

LÄS!

Några äldre årgångar realiseras till betydligt nedsatta priser och erbjudas för dem, som förut ej äga desamma, en billig, omväxlande och lärorik lektyr. Mot insändande af nedannämnda belopp till Expeditionen af Idun, Stockholm, erhålles inom Sverige portoifritt:

Idun 1892	2:—	Idun 1908 (med julnummer)	5:50
Idun 1893 (nr 1 felas)	2:—	Idun 1909 (med julnummer)	6:—
Idun 1895 (utan julnummer)	2:—	Iduns julnummer 1894	0:20
Idun 1904 (med julnummer)	4:—	Iduns julnummer 1893	0:20
Idun 1906 (utan julnummer, nr 25 o. 52 felas)	4:50	Iduns julnummer 1905	0:50
Idun 1907 (med julnummer)	5:—	Barngarderoben 1905, komplett	2:—

LÄS!

SPALTEN OM BÖCKERNA

IDUNS BOKLISTA upptar hädanefter titlarna på samtliga insända nyutkomna böcker. De arbeten, som dessutom önskas granskade af våra fackanmälare (för skönlitteratur fröken Gertrud Almqvist m. fl., för ungdomslitteratur seminarieadjunkten Marie Louise Gagner), böra tillställas redaktionen i tvenne exemplar.

Sjuklingen log.

— Fy Snurran, inte döda lyckospindeln!
Men Snurran begrep inte, utan fortsatte jakten. Hans blick föll på ett manuskript på bordet. Refuseradt! Han hade erbjudit det till en tidning. Litteraturfröken, som hade hand om insända manuskript, hvilka till följd af okända författarnamn i förväg voro dömda att förkastas, hade svarat med den vanliga frasen till debutanter, att novellen "var mycket intressant, men att de hade så mycket på lager, att de inte kunde ta mot den, utan tacksamt måste afböja det vänliga anbudet".

Så det slog fel. Och han, som inte hade några pengar. Skulle inte förtjäna ett öre under sommaren, sedan han i konstens tjänst förstört sin hälsa under vinterarbetet, pliktrogen som han var.

På bordet gapade också ett upprifvet kuvert med hans direktörs namnstämpel på. Därinne låg brevet, som afslog, kort och godt, hans begäran att få ett litet förskott på nästa säsongslön. Den människovänlige direktören skref, att han så gärna skulle hjälpt honom, om han inte förlorat så mycket pengar senaste året, att han inte kunde ge förskott. Men om aktören — som på grund af sin ungdom och ställning just inte kunde misstänkas ha några sauverande affärsförbindelser — kunde få låna på annat håll, så skulle han, direktören, mycket gärna hålla inne en del af nästa säsongslön, så att fordringsägaren fick betaldt.

Detta var ju tröstande. Och doktorn, som ordinerat landluft, så fort patienten blef frisk. Fick han bara resa utom staden, kom han till skog och äng, skulle han bli fullständigt bra, det kände han. Men det tycktes inte finnas några möjligheter. Säkert skulle det bli hans lott att gå i staden hela sommaren, inandas dammig gatluft, inte kunna återvinna sin hälsa, men ändå vara tvungen att i midten af augusti börja teatersäsongen, med halfva krafter, som väl skulle minskas ännu mera under resor och slit.

Han drog en suck, det kom tårar i hans unga ögon. Så fick han syn på kattan, det kom förskräckelse i hans drag, han reste sig upp och ropade: — Nej men Snurran, hvad gör du?

Kattan hade samlat sina krafter till ett djärft språng uppefter tapeten, krasat till sig lyckospindeln och höll honom nu kurrande mellan sina klor.

Brandmuren lyste. Pjerrot skrattade. Den sjuke sjönk tillbaka mot kuddarna, låg och blundade. Hur var det, skenorna sjöngo? Lifvet är en soldag! Å, så vackra ord!

Huru höja vårt folks arbetsglädje?

Ett kapitel i en nationell lifsfråga.

SÅ LYDER PRISÄMNEN för augusti i vår serie "Årets tolf kapitel" och uppmana vi alla dem af våra läsare, som ha något att säga i frågan, att genom Idun framlägga detta för vår läsekrets. Täflingsartikel, som icke gärna i längd bör öfverskrida 4 Idunsspalter, insändes till Iduns redaktion, Stockholm, senast den 30 juni och förses med påskrift: "Iduns artikeltäfling". För den enligt redaktionens åsikt bästa artikeln utfästes ett pris af

ett hundra (100) kronor

och den prisbelönade uppsatsen inflyter i något af Iduns augustinumner.

Stockholm den 1 juni 1910.

Redaktionen af Idun.

DET VAR inte länge sedan jag i en bok läste en halft ironisk klagan öfver svårigheten för en författare att längre skriva något nytt — allt är ju redan upptaget. För en recensent, som dag efter dag får till lifs människoöden tillagade efter ett recept, som tycks vara allmänt tillgängligt och endast varierar i frikostigheten eller njugheten af de tillsatta ingredienserna, förefaller inte klagan alldeles obefogad. Utrymmet är verkligen begränsadt för en författare, som med sin skaldelykta ser sig omkring efter lämpligt stoff till en bok, som är förutbestämd att vara originell. Säkert är att ingen numera kan lyckas i sitt sökande, som inte ledes af en eld, hvilken inte dagligdags hittar vägen ens till skaldernas människolyktor. I skenet af denna eld händer emellertid underbara ting. Det sker, att det som redan syntes gammalt och begagnadt, blir bländande nytt. Det är belysningen, som gör allsammans. Det allra starkaste ljusfenomen, som jag för ögonblicket kan konstatera, är Ludvig Nordströms bok för året "Herrar". Hos Ludvig Nordström är belysningen så anordnad, att den verkar inifrån och utåt. Den visar "hvad som verkligen sker i hvad som skedde". Det är verkligen den mest bländande och häpnadsväckande nyhet, som kunde erbjudas folk, som så länge sysslat med de yttre företeelsernas värld och sönderplockat den i de minsta tänkbara detaljer, att de börjat glömma, att man någonsin tänkt sig ett förklarande sammanhang bakom det hela.

Ludvig Nordström gör sig inte någon småaktig möda att öfvertyga om det sammanhanget. Han har skenbart vårdslöst sammanfört ett antal noveller, som äfven kunde tänkas ha en annan titel än Herrar, och där hvar människa tycks gå sin egen självvalda stig och i sin lefvande handgriplighet vara en tillräcklig förvändning för en novell, men enheten går inte ett ögonblick förlorad. Ljuset belyser alltid skönjbart den inre verkligheten, och det är denna, som förenar historierna och gör dem till historia.

Historien är Norrlands under det förra seklet och historierna äro om människorna, som gjorde historien.

Där är bonden Olof Lomark, som kallades af Gud att börja den norrländska skogsafverknigen, och skeppsredaren Sammel Edin i Öbacka, som lät skeppet "Napoleon" brinna till en lusteld, och Guds besynerliga beläte Christian Dellvik, som blef själfmördare för att återfinna sitt verkliga jag, och tysken Twieselmann, som gräter af barnafrom glädje öfver sina lyckade affärsknep, och generationen af Lomarckar i tredje led, som hunnit till stadiet för vattenlagda erotiska upplevelser på Montparnasse och anorstädes, och Caliban, människoodjuret, som lefver i hatets århundrade och därför måste hata och vara ond. Men alla äro de genomstrålade af ljuset från den inre världen, som förklarar och förskönar dem och gör hvarje deras handling till en betydelsefull symbol.

Af detaljer finnas oförlitliga, sådana som det första kapitlets skildring af vinternatten på Åbord, Olof Lomarcks kärlekssaga, den heta

julidagen i hatets århundrade, "då allt kändes så olidligt hemskt och kväfvande tungt", och många andra och slutligen det sista kapitlets domstolsscen, där det inre ljuset återspeglas af den rosenfärgade solnedgångsdagern, i hvars sken brottslingarna visa sig vara försagda och darrande barn, som intet förstå af sina egna handlingar, och det onda något tillfälligt och ofarligt, bestämdt att försvinna som morgondimman för en klar och varm sol. Den, som skrifer en sådan bok, är inte uteslutande en författare af hög rang. Han måste också vara en god människa.

Af vårens diktböcker ligga i dag på mitt bord trenne, som framkalla vidt skilda känslor.

Till Afrodite af Jane Germandt Claine hör till de gåfvor man helst skulle tacka för helt tyst och värdesätta genom att lägga den bland de intima böcker, till hvilka man inte går förgäfvos i de någon gång inträffande stunder, då det dagliga lifvets människor ha så ytterst litet af vikt att meddela en, men man ändå inte är så långt hunnen i den absoluta visheten, att man förmår att bära tystnaden. "Till Afrodite" är nog emellertid inte en bok för alla. Den som fordrar bjärta och starka färger och brusande musik kommer antagligen att bli besviken, icke så den hvars öra kan uppfatta innerligheten äfven i ett dämpadt tonfall.

Dikter af Fanny von Willamovitz heter en annan af vårens nyheter. Fru von Willamovitz säger i sin versifierade inledning:

"Jag gnotat mången visa för man och barn och hem, och dessa mina sånger ägnar jag åt dem".

Jag tror egentligen inte, att någon större skada skulle skett, om författarinnan fullföljt den afsikt, som sålunda ledde henne i inspirationens ögonblick. När hon emellertid gifvit vika för frestelsen till ett offentliggörande, måste jag med fara att synas indiscret ägna denna hemmets poesi ett ögonblicks granskning. Till att börja med ha dikterna ett par otvetydiga förtjänster. De kunna sättas i handen på hvem som helst, till och med en konfirmand, de äro uttryck för en sund och optimistisk lifsåskådning och på versformningen är inte allt för mycket att anmärka, den rör sig för öfrigt på gamla och banade vägar. Men som slutomdöme måste nog sägas, att det fordras åtskilligt mera af begåfning än hvad författarinnan sitter inne med för att i vår kräsna tid göra lycka som diktare.

De flesta och bästa landskapsmålare lära härstamma från staden. Utan att tillbakavisa detta påstående, vågar jag betvifla att de landskapsfator i dikt, som E. Walter Hülphers skänker oss i sin versbok *Lysmasklägor*, kunde härstamma från en annan än den, som från begynnelsen left sig till förtrolighet med naturens värld. Det finaste i årtidernas och dygnets skiftande stämning på landsbygden, den beklämmande ödslighetskänslan, lifsjublet i sin ursprungligaste form och det nästan vegetativa människolif, som oupplösligt hänger samman med jordtorfvän, allt detta återges väl näppeligen så omisskännligt af en konstnär, som behandlar land-

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd erhåller Ni till Eder ågur fullt tillförlitliga, moderna och eleganta Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pellerin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr. Mönster kunna äfven beställas efter andra än våra modeller. Beställning skall då åtföljas af den modell som önskas. Priset är då dubbelt mot det vanliga.

Expedieras portofrött inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till Norrlandsgatan 16, Stockholm, Mönsteraffären "Chic".

skapet "en amateur". Lysmasklågorna har äfven dikter af annat innehåll och några af ett kanske alltför skönjbart syfte. Poesien är en skygg fågel, och den tycks ännu inte på svensk grund funnit sig helt tillrätta under de röda fanorna. Det finns för öfrigt ett slag af smattande, blågula dukar, som också skrämman den. Den förkättrade "l'art pour l'art" blir snart att räkna som en vacker och sällsynt dygd.

En författare kan ledas af många olika bevelsegrunder till att skriva en bok, men till sitt första skönlitterära verk knappt af någon annan än af den öfvertygelsen, att han i sin egen personlighet funnit ett värde alltför stort, att han med fredadt samvete kunde undanhålla det för en större allmänhet. För min del anser jag att han har obetingadt rätt. Att publiken så ofta inte till fullo uppskattar gåfvans värde, beror bara af några smärre detaljmisslag å författarens sida. Debutarbetet *Död-dansaren* af signaturen *Ode Balten* lider inte något nämnvärdt af dylika misstag. Dess författare placerar inte sig själf i universums medelpunkt och som dess egentliga mening och förklaring. Han låter inte ens vara otänkbart, att den obetydliga roll han innehar i världsutvecklingen och det njuggt afvägda mått af lycka, som tilldelas honom, kunna vara en naturlig följd af hans inre förutsättningar och inte en lifvets grymma orättvisa mot förtjänsten. Med denna flärdfria syn på sig själf kan man tillåta sig ett ironiskt tummande äfven på andra mindre inkommensurabla värden. *Ode Balten* utöfvar detta ärligt förtjänta privilegium med all den galghumor, som anstår en döddansare, och därför är hans sällskap värdefullt och odeladt nöjsamt åtminstone för själsfränder, fastän kanske inte utan en viss reservation att rekommendera för opröfvad ungdom.

En bok, som man på det hjärtligaste kan önska en vidsträckt spridning är *Stina Swartlings Så ska' vi ha't*. Den gör inte anspråk på att uppmärksammas som litteraturverk, men den är skriven så att den säkert kommer att väcka intresse hos den stora publik af arbetande kvinnor på landet, till hvilken den vänder sig. Boken har inspirerats af kärleksfull förståelse för dessa kvinnors alltid tunga och mödosamma och ofta otacksamma lifskall och af önskan att hjälpa dem att äfven under de kargaste förhållanden finna de utvägar, som kunna lätta deras bördor och sprida välstånd i deras hem. Att en sådan lycklig förändring är möjlig blir man varmt öfvertygad om vid läsningen af fru Swartlings bok, och medlen äro så enkla, att de ligga åtkomliga för hvar och en. Det är Sveriges slumrande miljoner, som bringas i dagen af flitiga kvinnohänder i mönsterträdgårdar, där goda och nyttiga örter frodas mellan prunkande blommor, där bien samla honung, och där kacklande höns och ankor och hoppande kaniner och getter bidraga till trefnaden och välmågan och där skogens alla bär och dess matnyttiga svampar förvandlas till sylt och saft och konserver, som i hartsade burkar och flaskor utgöra ett vackert kapital.

I denna arbetets och ordningens idealvärld ha alla stugor badkar och många andra nyttiga och billiga anordningar, hvilkas förträfflighet ingen uppmärksam läsare betvivlar. Den viktigaste af alla består i att uthusen med ladugård äro sammanbyggda med boningshuset, hvilken åtgärd mer än alla andra bidrar att underlätta husmoderns arbete, bespara henne förkyllning om vintern och många steg hela året rundt och som mycket mindre skulle stöta vårt skönhetsinne än vi inbilla oss. Vi behöfva bara för att öfvertyga oss göra ett besök i Oktorpsgården på Skansen.

Det allra värsta med boken och som tydligare än något annat vittnar om dess förtjänst är att man knappt kan läsa den ordentligt från början till slut utan att få lust, att likt de

snälla sjuksköterskorna, om hvilka den handlar, gå åstad och inrätta ett mönsterhem på landet genom hvilket fru Swartlings lärdomar spridas bygden rundt.

GERTRUD ALMQVIST.

Iduns boklista.

Fr. Skoglund's förlag:

I ulfdalen; af *Alvilde Prydz* — Fleråriga blomsterväxter, som i Sverige kunna odlas på kalljord af *S. Adolf v. Post*. — En folkskolelärare; roman af *Jakob Knudsen*. — Kärlekens privilegium; detektivroman af *Stella M. Düring*. — Septimus; af *W. J. Locke*. — Farmor Ursulas trädgård; af *Ingeborg Maria Sick*. — Jag älskar dig; berättelse af *Eliith Reumert*. —

Wilh. Billes Bokförlags-A.-B.:

Blandad kör; dikter af *Paul Nilsson*. — Hertigens adjutant; roman af *Rudolf Herzog*. —

C. E. Fritzes Bokförlags-A.-B.:

Drusilla; en kärlekshistoria af *E. Maria Albanesi*. —

A. B. Ljus:

Fantastiska historier; af *Mac* (Erik Nyblom). — I det fria; sagor och berättelser af *Carl Ewald*. — Sagan om Gunnlög Ormtunga; af *A. U. Bååth*. — Luftskepps- och flygmaskiner; af *Max Grenander*. —

Hugo Gebers förlag:

Är Jesus en historisk personlighet? Af prof. dr *G. Klein*. — Religionsproblemet inom katolicism och protestantism; af *Nathan Söderblom* I. — Buddha; af *Jarl Charpentier*. — Den förhållade fåtöljen; roman af *Gaston Leroux*. — Lady Molly; en kvinnlig detektivs äfventyr; af *baronessan Oreszy*. —

Wahlström & Widstrand:

Nya Sherlock Holmeshistorier; af *Sture Stig*. — Sjömansknutar; af *W. W. Jacobs*. — Lätt gods; skepparhistorier af *W. W. Jacobs*.

Åhlén & Åkerlunds förlag:

Skuggbilder; dikter af *Benhard Jansson*. — Fyrfolket; berättelser och skisser af *Fredrik Nycander*. — Katrina-Anna; berättelse af *Frida Åslund*. — Bojor; roman af *Gurli Hertzman-Ericsson*. — En hustru; roman af *Anna Baadsgaard*. — Blomvers; af *Sigurd Dahllöf*. —

Albert Bonniers förlag:

Herrar; af *Ludvig Nordström*. — Skepnader och tankar; af *Per Hallström*. — Sångarbikt; af *Gustaf Ullman*. — Den blå skuggan; noveller af *Carl R. af Ugglas*. — Italienska vandringar; af *August Brunius*. — Hjärtetspelet och andra noveller; af *Richard Vallner*. — Sveriges Nationallitteratur; Del 10. Svensk romantik II. Del 15. Viktor Rydberg. Pontus Wikner. — Mina sista ord; af *Leo N. Tolstoj*. — Kristi lära förklarad för barnen; af *Leo N. Tolstoj*. — Nya dikter; af *Hugo Gyllander*. — Sultanen, helgon och rövare; af *Mari Mihi*. — Prins Tariel; sagospel i 4 akter af *Christian Günther*. — Sjöfallsboken; af *Bengt Berg*. — Lyrik; en och trettio dikter i urval 1890—1910 af *Mikael Lybeck*.

Ficksparbössan — en oskiljaktig kamrat.

ATT ANVÄNDA jämnt så mycket som man har af gångbart mynt är en allmänt utbredd mänsklig svaghet. På äro i besittning af den moraliska styrka, som gör det möjligt att hålla på slantarna medan de finnas tillgängliga i schatullet eller plånboken. Därför har man ju också uppfunnit många sätt att öfverlista sig själf genom att förbinda sig till att göra inbetalningar i pensionskassor, till lifräntor o. d. Men om än alla behöfva och borde spara för att ha en summa i bästa fall till ålderns dag, men också vid sjukdomsfall och kalamiteter af olika slag, så ha långt ifrån alla möjlighet att afvara så mycket som behöfs för att betala premier i kassor e. d. Eller också ha de svårt att besluta sig för att ta ett sådant steg.

Den allra enklaste formen för sparbänk är den lilla, här bredvid afbildade patenterade ficksparbössan. Den finnes i två storlekar, en mindre för tioöringar, hvaraf den rymmer 50, och en för 25-öringar som kan gömma ända till tio sparade kronor. Man har ingen möjlighet att få ut en slant när den väl är instoppad, det kan endast postverket, som har nyckeln om hand. Bössorna fås å postverket mot en kontant betalning af en krona, eller mot deposition af samma summa å postsparbanksbok.

Att bössorna fylla sitt ändamål bevisas däraf, att redan 50,000 sådana äro i bruk, och säkerligen är det inte småsummor, som på detta sätt räddas undan den allmänna förstörelsen. Men det vore ju önskvärdt att de blefve mer spridda. Vi äro ju som bekant ingalunda ett sparsamt folk, men ficksparbössorna borde åtminstone kunna motsvara vår förmåga i den vägen.

Kusin Claudia.

Berättelse för Idun af **Helena Nyblom**.

HENNES FARFAR var min morfar. Emellertid var vårt förhållande till familjen så olika som möjligt.

Hennes far var och arftagare till Matsstadgården, själfskrifven till pengarna.

Min mor var tredje dottern, Sophia Albertina. Hon var en mycket vacker flicka och hennes föräldrar hade utan tvifvel gjort sig förhoppningar om, att hon skulle ingå ett förnämt och fördelaktigt gifte.

Men så går hon och förälskar sig i en informator på en af granngårdarna, som till och med bar det plebejiska namnet Olson. Hennes far och mor hade alltid haft en hemlig fasa för allt hvad informatorer hette, och därför aldrig vågat släppa någon sådan in öfver sin tröskel, men kärleken har många vägar, både öppna och fördolda, och på en skogsväg mellan Matsbyholm och Ekestad möttes fröken Sophia Albertina och informatorn på det sistnämnda stället, och svuro hvarandra en evig trohet.

Ordspråket säger ju: "Kärleken har ingen vilja, den faller på en näslla som på en lilja", och fast jag sannerligen inte vill nämna min gode fars namn i förbindelse med det första, kan jag dock inte heller säga om honom att han var någon lilja. Hvarken hade han ett synnerligt fördelaktigt yttre, eller några sorts framstående talanger. Han var en bra, rätt-skaffens, arbetsam man, som aldrig dref det längre än till att bli rektor vid en mindre skola. Och så hette han ju Olson!

Det var en alltför upprörande tanke för min mormor, den gamla aristokratiska grefvinnan, att hon skulle nödgas föreställa sin dotter som fru Olson, och sedan de unga tu alldeles emot föräldrarnas vilja hade gift sig, önskade den gamla frun icke att se dem vidare i sitt hem.

Visserligen skulle min mor kunna göra ett besök på Matsbyholm, men som hon visste att hennes kära äkta häft inte var väl sedd, höll hon sig på osynligt afstånd, och det var först sedan gamla grefvinnan afgått från denna värld och var jord i jorden på Matsbyholm, som jag blef bjuden dit af morfar. Min mor och far skulle komma och hämta mig sista dagen, men största delen af sommaren skulle jag tillbringa ensam på det gamla herresätet. Detta var orsaken till att jag hade fyllt åtta år då jag första gången såg kusin Claudia, hvilken hade samma ålder som jag.

Man hade ätit frukost då jag kom, och jag var ensam i den stora matsalen och intog min måltid, uppassad af en betjänt som listade omkring mig som en detektivpolis, och räckte mig faten med sina hvitvantage stora händer.

Morfar satt bredvid mig och uppmanade mig att äta med en iver, som om jag skulle vara en fullkomligt utsvulnen person, som nu för första gången åtnjöt ordentlig föda. Då och då klappade han mig på hufvudet, lyfte upp mitt ansikte och sade halft för sig själf: "Ja, du liknar din mor! Du liknar helt och hållet din mor! efter hvilken tillfredsställande observation han slog en smäll på sin snusdosa, och tog sig en ordentlig pris. Jag kan inte säga att den utsökta frukosten smakade mig. Därtill kände jag mig alltför bevakad af detektiven, och alltför beskyddad af min morfar, den gamle ståtliga grefven, och det föreföll mig som en lättnad, då jag hade rest mig från bordet, och min morfar sade: "Nu ska du väl gå in och hälsa på kusinerna. De finnas alla i tornrummet."

Genom en lång korridor visade betjänten mig in i tornrummet, ett stort åttakantigt rum, där barnen brukade leka när de voro inomhus. Där sutto de alla i en krets, sex, åtta stycken.

Drottningens reliefer.

PERSEUS OCH ANDROMEDA.

BLAND FASADPRYDNADERNA på Kgl. slottet ingå äfven ett antal reliefer i gips, som ha sin plats på fasaden åt Slottsbacken. Materialet är emellertid för bräckligt för att kunna motstå tidens åverkan, hvarför nya reliefer, i brons, gjutna efter de förra, börjat uppsättas. Den första reliefen färdiggöts redan under senaste hösten och förärades konungen till julklapp. Arbetet, som bekostas uteslutande af drottningen, har tillkommit på initiativ af öfverintendenten Böttiger och beräknas gå till omkring 20,000 kronor. Själfva gjutningen utföres af den välkända konstgjuterfirman Herman Bergman och samtliga relieferna — 16 stycken — torde bli färdiga och uppsatta nästa sommar.

SYNDAFLODEN.

barn af min mors syskon, och i midten satt kusin Claudia, något högre, på ett bord, och tyckte hålla på att tala om någon saga, ty de förhöllo sig alla tysta och lyssnande.

Hon var lång för sina år, med långa, smala armar och ben. Hennes hår, som hade en mörkt kastanjebrun färg, hängde ned åt ryggen. Då jag öppnade dörren, vände hon sig och fäste sina ögon på mig, två underliga, svarta ögon. Eller voro de svarta? — Jag har sett dessa ögon med så olika uttryck och vid så olika tillfällen, att jag snart inte vet hvilken färg de egentligen hade. När solen sken i dem, kunde de ha en klar, brun färg, ibland bleknade de och blefvo gröngrå, ibland kunde man svära på att de voro blå, dunkelblå som hafsvatten.

Mitt första intryck var det att de voro kol-svarta.

“Jag håller på att tala om en saga för de små!” sade hon, vänd till mig. “Du kan sätta dig här och höra på. Här, vid mina fötter!”

Jag lydde genast och satte mig på golvet framför henne...

“Jo, ser du, det är historien om råttuset. Har du hört den?” — Hon lyfte en af sina händer, en mycket smal, mycket hvit liten hand. “Nå! så hör på!”

“Jo ser du, det var en gosse, som gick vilse och så kom han till ett hus, där han gick in för att söka skydd för natten. Han lade sig på en säck, som stod i ett hörn, och han var så gräsligt trött, att han genast föll i sömn. — Men strax därpå vaknade han emedan han hörde något som sade “pip, pip”. Han spetsade öron och nu tyckte han sig höra något kila öfver golvet se så här. (Hon trummade med fingrarna på bordet.) “Pip! pip!” sade det öfver hufvudet på honom. “Pip, pip!” sade det vid fötterna, hela rummet lät som ett enda “pip, pip” och så kilade det öfver hans ben, och så klöste det i hans hår, och så rullade det öfver hans bröst. Han blef så förfärligt rädd och reste upp sig på säcken. I det samma sken månen in genom en glugg i taket, och nu såg han huru som hela rummet krälade af råttor. Där var hundra, hundra tusen, alldes tjockt med bara råttor. De voro stora som grisar och hade långa svansar som ormar, och huggtänder och gnistrande, argsinta ögon, och

de skuffade honom och knuffade honom och voro så otäcka, så han inte visste sig något lefvande råd!”

En af de små gossar som åhörde denna hemska berättelse, uppgaf plötsligt ett högljudt råmande... “Jag vill inte vara här!” ropade han. “Jag är rädd för råttor! Jag vill ut till Mia.”

“Låt lilla Nils komma ut!” sade Claudia i en befallande ton. “Små barn begripa ju inte dikt. Ring på Mia!”

Barnjungfrun kom in, och bar ut den otacksamme åhöraren, och Claudia fortsatte:

“Gossen visste till slut inte hvad han skulle vara. Han kröp upp i ett hörn och gjorde sig så liten och smal som möjligt, — men råttorna voro efter honom. De störtade sig öfver honom och fick i kull honom och så — åto de upp honom, helt och hållet, — helt och hållet! Och

då de hade ätit upp honom själf, så åto de upp hans kläder, hans ränsel, hans stöflar, allt! allt! Och då hans föräldrar gingo ut för att söka honom kunde de aldrig finna honom, ty det var inte så mycket kvar af honom som så!” — Hon strök insidorna af händerna mot hvarandra.

“Ja, nu är det slut!” sade hon därpå allvarsam. Barnen sutto tysta, mycket obehagligt berörda af den uppskakande råttistorien. Men plötsligt gled Claudia ner från bordet och sade skrattande:

“Hvad är det att bry sig om? Det är ju inte alls sant! Bara något jag har hittat på för tillfället.”

Det dröjde inte många dar, förrän kusin Claudia och jag blefvo goda vänner, eller rättare, det var hon som tog mig under sina vingars skugga. Man behöfde ej lång tid för att se, att hon regerade som en drottning öfver hela barnkolonin.

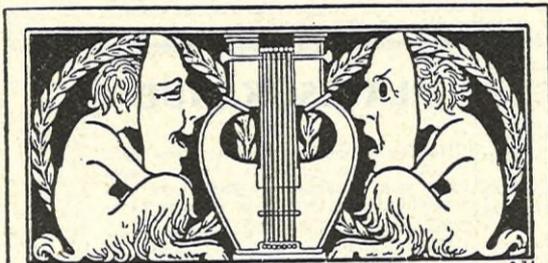
Hon tyckte om mig och hon tålte inte att något af de andra barnen retade eller förolämpade mig. Hennes äldre bröder, två vackra, ståtliga gossar, roade sig med att kalla mig “Olson” men det vänjde hon dem snart af med.

“Olson!” sade hon och reste på hufvudet. “Hvad är det för dumheter att kalla honom Olson? Ni veta ju mycket väl att han heter John. För resten är Olson ett mycket vackert namn, och när jag gifter mig med John, måste ni alla kalla mig fru Olson. Annars kan jag också blott kallas fru Claudia,” tillade hon efter något betänkande. “Det låter riktigt bra fru Claudia!... Men John heter John, så mycket ni vet det!”

Då vi kommo på tu man hand, sade hon till mig: “Du förstår ju nog att det endast var skämt, det jag sade att jag skulle gifta mig med dig. Inte går det an att jag kommer att heta fru Olson, och dessutom har pappa och mamma sagt, att man aldrig skall gifta sig med kusiner, då får barnen grönt hår.”

En dag då vi voro ensamma, sade Claudia plötsligt: “Kom, min ängel, så skall jag klippa dig. Du är mycket illa klippt.” Och därmed placerade hon mig på en stol och ställde sig själf bakom mig, med en handduk för hakan och en stor papperssax mellan fingrarna...

(Forts.)

FRÅN SCENEN OCH ESTRADEN

DE FIRE“ från Kgl. Teaterns i Köpenhamn balett, som vågat sig hit för att konkurrera med våra ljusa, tropiskt heta sommarkvällar, hade lyckan med sig i form af en talangfull danskonst, som vi ej äro bortskämda med och som därför lockade så godt som fullt hus inom operans nu i dubbel måtto brännande murar.

Den stockholmska baletten skäms heller icke för sig i hvad det gäller den koreografiska tekniken, men danskarne ha något mera, nämligen ett lifligare temperament, en uttrycksfullare plastik, hvarför deras mimiska föredrag blir så godt som talad dialog.

Strängt taget står den danska baletten så fast i sin gamla traditioner, att den som sett Isidora Duncan och hennes efterföljerskor, känner sig en smula skeptisk inför dessa pas och piruetter, som uteslutande ha till uppgift att visa vederbörandes tåstyrka och muskelvighet. Däremot skänker åsynen af dess karaktärsdanser en odelad njutning, ty där få rörelserna själ och eld, där talar känslan, leker eller rasar lynnet och sjunger poesien. Där segrade också danskarne helt och väckte vår längtan att få återse dem här en annan gång och då i större numerär.

ARIEL.

En social utbildningskurs,

afsedd att bereda ett nytt tillfälle för unga kvinnor, dels till allmän social kunskap, dels till utbildning för olika sociala yrken, börjar i september detta år under ledning af fröken Anna Schultheis och medverkan af goda lärare-krafter. Utbildningen blir teoretisk genom lektioner och föreläsningar samt praktisk genom öfningskurser o. d. Se vidare annons i dagens nummer af Idun.

Riddarpojkarne säng,

Johan Nordlings populära dikt, har som bekant i tonsättning af Richard Norén utgifvits i särtryck för att vara lättare tillgänglig för de unga skaror, som tillhöra Riddarpojkarne led. Den finnes fortfarande att tillgå å Iduns expedition Mästersamuelsgatan 43, Stockholm till ett pris af 2 öre pr styck, då minst 50 ex. rekvireras.

TILL FRUKOST

hvarje dag bör Ni äta

HAFREGRYN - HAFREMJÖL

och Ni grundlägger därmed Eder hälsa.

Specialgenskaper: Genom den gulaktiga, mineralrika proteinhinnan: närande, dryga, fin smak. — Tillverkas under läkarekontroll. —

KÖKSALMANACK

Redigerad af

ELISABETH ÖSTMAN.

Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

FORSLAG TILL MATORDNING FÖR VECKAN 19—25 JUNI 1910.

SÖNDAG: Frukost: Smörgåsar; wienschnitzel med potatis; mjölk; kaffe eller te med giffjar. Middag: Grönsoppa; hamburgerbröda och tunga med legmyer; fikonpudding med vaniljsås.

MÅNDAG: Frukost: Smörgåsar; bräckt hamburgerbröda (rester från söndag) med potatismos; mjölk; kaffe eller te. Middag: Stekt kalbfog med spenat; bryllupsgodt.

TISDAG: Frukost: Smörgåsar; oxtung (rester från söndag) med brun kapprisås och potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Kromgädda med skiradt smör och pepparot samt potatis; mondaminkräm med mjölk.

ONSDAG: Frukost: Smörgåsar; hafregrynsgrot med mjölk; stekt sill med grädd och lök samt potatis; kaffe eller te. Middag: Grystek med salt gurka, lingon och potatis; krusbärsoppa med vispad grädd.

TORSdag: Frukost: Smörgåsar; äggkaka med fläk; mjölk; kaffe eller

te. Middag: Grönsoppa med mjölk; väfflor med sylt.

FREDAG: (Midsommardagen): Frukost: Smörgåsar; chateaubriand med potatis; mjölk; kaffe eller te med surmjölksskaka. Middag: Graflax med spenat; pragerskinka med gröna bönor och stufvade murklor; punschromaine.

LORDAG: Frukost: Smörgåsar; pannbiff med potatis; mjölk; kaffe eller te. Middag: Bräckt skinka med potatispuré; sagosoppa.

RECEPT:

Hamburgerbröda (f. 12 pers.). 2 1/2 kg. rökt oxbröda, vatten. Till garnering: Legmyer och persilja.

Beredning: Brödan tvättas med borste och svagt såpatten och får ligga 12 tim. i kallt vatten. Den påsättes i kallt vatten och får sakta koka omkr. 4 tim. samt skummas väl under kokningen. Brödan får ligga kvar i sitt spåd 1/2 tim. ty den blir därigenom mörare. Den serveras skuren i skivor och garneras med legmyer och persilja.

Fikonpudding (f. 6 pers.). 2 hg. konfektfikon, 2 hg. sötmandel, 160 gr. socker, 4 äggulor, 2 dcl. tjock grädd.

Till formen: 1 msk. smör (20 gr.).

Beredning: Fikonen sköljas väl och skäras i strimlor. De läggs därefter i en spillkum och få stå ett svälla omkr. 2 tim. i kokande vatten. Mandeln skällas, torkas och drifves genom mandelkvarn, hvarefter den blandas väl tillsammans med sockret, äggulorna, grädden och de svällda fikonen. En form smörjes med kallt smör, massan hälls däri och formen sättes in i ugn och pudningen får gräddas omkr. 1/2 tim. Den uppstjäps på fat och serveras med vaniljsås.

Potatismos (f. 6 pers.). 2 liter potatis, vatten, salt, 3 kkp. mjölk, 2 msk. smör (40 gr.), 1/2 msk. socker, 1 tsk. salt (1 äggula).

Beredning: Potatisen borstas ren, skalas, kokas och pressas genom purépress. Mjölen kokas upp och tillsättes litet i sänder, under det moset arbetas väl med en gaffel. Sist nedröres det kalla smöret och moset af-

smakas med socker och salt. Om så önskas tillsättes en äggula, hvarefter moset får sjuda öfver elden.

Mondaminkräm (f. 6 pers.). 1 lit. gräddmjölk, 1 msk. vaniljsocker, 60 gr. mondamin, 3 äggulor.

Beredning: I en kaffekopp af mjölken utröses mondamin. Den öfriga mjölken kokas upp med vaniljsockret och strösockret, hvarefter afredningen röres och krämen får koka, under röring, i 5 min. De uppvisade äggulorna tillsätts och krämen får sedan endast sjuda. Den upphälles i geléskål och serveras kall med mjölk eller saftsås.

Äggkaka med fläk (f. 6 pers.). 6 ägg, 4 dcl. gräddmjölk, 2 tsk. hvetemjöl, (1 tsk. fint hackad purjolök), 3 1/2 hg. randigt, lätt saltadt sidfläk.

Beredning: Äggulorna vispas med mjölken och mjölet samt smaksättes om så önskas med purjolöken. Sist nedskäras de till hårdt skum slagna äggvittorna. Fläsket skäres i skifvor och bräcket lätt i en het panna. Det upptages och flottet upphälles. Pannan gnides ur väl med hvitt papper, så att intet salt blir kvar. Flottet hälls tillbaka i panna, som ånyo ställes öfver elden att bli varm, då äggstanningen inhålles och fläsket lägges öfvanpå. När äggkakan är gräddad på den ena sidan vändes den på ett lock, stjälpes åter i panna och gräddas på den andra sidan.

Den serveras som frukosträtt.

Graflax (f. 6 pers.). 3 kg. vacer lax, 50 gr. fint salt, 15 gr. strösocker, 3 gr. stött salpeter, 1 tsk. hvitpeppar, dill.

Beredning: Laxstycket skrapas väl och torkas med en duk samt skäres i två lika stora bitar. Dessa öfverströs med blandningen af salt, socker och salpeter och ingnidas lätt därmed. Litet groft stekt hvitpeppar pålägges, om så önskas, samt några dillstjälkar. Laxstyckena sammanlägges med köttsidorna mot hvarandra på så sätt, att den tjocka sidan af laxen kommer emot den tunna. De läggs i lindrig press mellan två skärbräden öfver natten och laxen är därefter färdig. Den skäres i 1/2 cm. tjocka skifvor tvärs öfver, upplägges vackert på serveringsfat och garneras med frisk

Resårbottensäng af trä, med eller utan rygg.

Resårbottensäng monterad som soffa.

Soffor och Ottomaner i olika modeller — Begär priskuran.

A.-B. NORDISKA KOMPANIET, Greffuregatan 24 A, Stockholm.

dill. Laxen serveras med olja, ättika, salt, hvitpeppar, senap och socker.

Punsch-romaine (f. 6 pers.). Vaniljglass: 3 äggulor, 50 gr. strösocker, 4 dcl. tjock grädd, 2 msk. vaniljsocker.

Hallonglass: 1 kkp. hallonsylt eller kompot, 50 gr. strösocker, 3 dcl. vatten, 1 1/2 dcl. sherry, skal och saft af 1/2 citron (karmin).

Grädd: 2 dcl. tjock grädd, 1 kkp. jordgubbssylt.

Beredning: Äggulorna röras med sockret 1/4 tim. Grädden kokas upp med vaniljsockret och tillsättes derörda äggulorna under stark vispning. Krämen hälls åter i kastrullen och får under fortsatt vispning sjuda, då den upphälles och vispningen fortsättes, tills krämen är kall. Den säs därefter i glassmaskin och fryses omkr. 10 min.

Hallonen passeras, blandas med sockret, vattnet och det rina citronskalet, citronsaften och sherry samt fryses. (Om så önskas färgas glassen, innan den fryses, med litet karmin.) Strax innan punschen skall serveras, upp-

lägges den i vida champanjglas, i en skifva vaniljglass, därefter en s röd hallonglass. Sist garneras schen med den till hårdt skum sl grädden och öfverst jordgubbarna sin säs.

Pannbiff (f. 6 pers.). 3/4 kg. i fritt innanlär, 1 liten msk. salt, tsk. hvitpeppar, 1 stor portug. lök.

Till stekning: 4 msk. smör (gr.), 4 dcl. kokande buljong eller vatten.

Beredning: Köttet tvättas med en duk doppad i hett vatten, skäres i bitar och drifves 2 gr. genom köttkvarn. Af färsen formas tunna runda bifvar, hvilka öfverhacksas med en knif och jämnsas väl i kanterna. De beströs med salt och peppar. Löken skalas och skäres i skifvor. Smöret bryses i en het stekpanna, bifvarna läggs tillika med löken och stekas hastigt på hvarje sida. De uppläggs på varmt serveringsfat, pannan urvispas med buljong eller vatten och säsen hälls öfver bifvarna.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

STUDENTSKA erhåller förmånlig elevplats efter den 15 juni å apoteket i Arjeng.

HUSLIG, 24—30 årig, bildad flicka af bättre familj, erhåller bekväm, väl afönad plats att bestyra bättre, oberoende ungarshem. Upplysningar och foto. till »Nu eller Hösten», Sydsv. Dagbl., Malmö f. v. b.

LÄRARINNA för tre flickor 9—11 år önskas till den 1:sta sept. Den sökande bör vara undervisningsvan i vanliga skolämnen och språk, ej musik, samt enkel och anspråkslös. Svar jämte löneanspråk, betygsafskrifter och foto. sändes till Doktorinnan Anna Torell, Rydgård.

BARNFRÖKEN, helst som genomgått kindergården, intresserad att handleda två barn om 7—4 år, får förmånlig plats på 2 år hos svensk familj i Alexandria. Lön 500 kr. pr år. Endast synnerligt väl meriterade torde insända svar med fotografi, betyg o. referenser till Fru Silfverhjelms, Bålsta.

FÄLLTILLIG tjänarinnan, fullt kunnig i enkel matlagning och bakning, får plats 1:sta juli i god familj å 7 personer. Svar med betyg och löneanspråk till Fru Ida Danielson, Katrineholm.

LÄRARINNA, undervisningsvan, musikalisk, önskas för nästa läsår. En 17-årig elev för inträde i Folkskoleläraresseminarium näst år. En 14-årig och en 10-årig elev dessutom. Ansökan till Prosten E. A. Petterson, adr. Wagnhärad.

ALLVARLIG, pliktrogen, bättre flicka, frisk o. stark — 25—30 år — kunnig i matl., bakt. o. helst sömnad, önskas till 15 juli som hjälp i enkel prästgård på landet (Småland), enär husmodern är klen. Sökande bör vara villig att med hjälp af en tjänarinna sköta hushållet. 2 barn finnas, 6 o. 7 år. Den, som ej kan finna sig i enkla förh. samt verkli. vill vara till nytta, torde härä ej reflekter. Vänligt, tacksamt bemötande. Räknas som familjem. Lön 25 kr. pr mån. Svar med ref. o. porträtt före den 25 juni till Pastor G. Lekander, Färgaryd.

HUSFÖRESTÄNDARINNEPLATS finnes för allvarligt sinnad, bildad och huslig flicka, som kan sköta ett mindre ungarshem (prästhem). Gärna något musikalisk. Svar med ref. o. foto. samt åldersuppgift o. löneanspråk till »Prästgård», Iduns exp.

GUVERNANT med undervisningsvana i skolämnen och musik sökes till hösten för två flickor om 9 och 11 år. Svar med betygsafskrifter, ref. och foto. sändes till Flottningschefen A. Esseen, Gysinge.

EN barnkär, pålitlig flicka erhåller plats att jämte frun sköta en ettårig gosse och för öfrigt deltaga i hemmet förekom. göromål. Svar jämte foto., rek. och löneanspråk till fru stadsingeniör Abdon, Trelleborg.

SÖKES en tysk eller engelsk dam, som är i stånd att undervisa en 12-årig flicka i alla skolämnen, såväl som i franska och musik. Företräde äga sådana, som bo hemma, dock icke nödvändigt. Anmälan med löneanspråk och foto. eller personlig inställelse till fru MacKie, adr. Nynäs Hafsbud.

EN barnkär, pålitlig och ordentlig flicka, kunnig i sömnad, får plats såsom barnjungfru för en sju års flicka, med skyldighet att därtill tillfälligt vara behjälplig med förekommande sysslor. Betyg, helst pers. rek. och foto. sändas till friherrinnan Wrangel, Säby, Strängnäs.

TILL villasamhälle 20 min. spårvägsresa från Stockholm blir plats ledig den 1 sept. för en medelålders allvarlig kokerska. Skicklig i matlagning, bakning och inläggning. Lön 350 kr. samt fria spårvägsresor. Utmärkta rekommendationer fordras. Svar till Agnes Cristensen, Allmänna Tidningskontoret, Gustaf Adolfs torg, Stockholm.

BÄTTRE flicka, enkel och anspråkslös, som med husmoderns hjälp vill sköta alla inom ett hem förekommande arbeten, erhåller plats 1 juli i familj på landet. Svar med uppgift om ålder, rek. och lönefordringar insändas till »Godt hem», Iduns exp., Stockholm f. v. b.

A egendom, närheten af Stockholm, får undervisningsvan, språkkunnig lärarinna plats för läsåret. Vid. Nya Inack.-Byrån, Brunkebergsg. 3 B, Sthlm.

GOD tillfällig plats. En svensk-argentinisk familj med två barn och barnsköterska önskar för en tid af ca 6 månader från 1:sta juli en fullt pålitlig och kunnig kokerska att ensam sköta köket. Svar med betygsafskrifter och referenser till »O. E. E.», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

Sjuksköterska.

För sjukhuset S:t Görans tuberkulosaafdelning önskas en afdelningssköterska. Tillträde i aug. God utbildning fordras. Ansökan ställd till öfverläkaren insändes till kommissariekontoret.

FÖR lärarinnor, värdinnor, sällskapskontors-, hushålls-, barnfröknar goda platser gen. Norra Inack:Byrån, Malm-skullnadsgr. 27, Sthlm.

PLATSSÖKANDE

UNG flicka önskar mot fritt vivre plats i äldre (helst prästfam.) familj, som hjälp och sällskap. Önskar anses som medlem af familjen. Svar emotes tack samt till »E. A.», Iduns exp.

UNG, elementarskolebildad flicka önskar under sommaren plats på landet. Är villig deltaga i hushållsgöromål, läsa med barn o. d. Svar till »Genast villig», Iduns exp.

FÖRESTÄNDARINNEPLATS inom tobaksbranschen (eller annan förtroende-plats) sökes af pålitligt och vant fruntimmer. Fina betyg och ref. finnes. Svar till »Händig 38», Iduns exp.

LÄRARINNA, undervisningsvan, musikalisk, söker plats. Goda betyg. Svar »Gladlynt-Barnkär», Sv. Telegrambyrån, Sthlm.

SJUKGYMNAST, som genomgått dr Kleen's Institut, önskar plats. Svar till »Flerårig», Iduns exp.

Flicka utan hem (ej stark) önskar lätt tjänarinneplats nu eller längre fram utan lön hos äldre folk eller ensam dam. Svar före 15 juli till »23 år», Fjöggesta p. r.

SJUKVÅRD sökes af 23-årig sjuksköterska, har genomgått kurs vid epidem. Svar till »H. J.», Iduns exp.

EN flicka, fullt kunnig i sömnad och villig att deltaga i husliga sysslor, önskar plats hos på landet boende familj juli o. augusti. Svar till »Ordentlig», Tuleg. 55, Affären, Sthlm.

EN ung flicka önskar plats i familj att ensam förestå hushåll. Är kunnig i matl., bakning, handarbeten m. m. Betyg fr. hushållsskolan och förut innehållna platser. Svar till »Annie», Skottkär.

INFORMATÖRSPLATS önskas under sommaren af undervisningsvan gymnast i realgymnasiet 4:de ring. Goda betyg. Ref. Rektor W. Ekedahl, Kristianstad. Svar märkt »R. W.», Iduns exp., Sthlm.

MUSIKALISK ung norrländska, elementarutbildning, kunnig i musik och språk, ett års vistelse i Paris, något undervisningsvan önskar plats till hösten i familj att undervisa barn. Svar till »Musik» Hernösand p. r.

STUDENTSKA, musikalisk, önskar under juli och augusti plats på landet för att undervisa i vanliga humanistiska skolämnen. Svar till »E. S.», Allm. Tidningskont., Gust. Ad torg, Sthlm.

HUSFÖRESTÄNDARINNA, fullt kompetent att förestå ett godt hem önskar anställning snarast. På lön fåstes ej afseende. Rek. om. finnes. Svar till »F. A.», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

MOT fritt vivre önskar van kv. gymnast under sommaren anställning i aktad familj på landet, helst prästgård. Svar till »Hemternads», Lund p. r.

FÖR att lära sig hushåll önskar en 17 års flicka mot fritt vivre plats hos duglig husmoder på landet att gå frun tillhanda. Svar till E Carlsson, Södra Nygatan 25, Norrköping.

21-ÅRIG NORRLÄNDSKA, som genomgått slöjdläroinnekurs och Handarbets Vänner och intresserad af husliga sysslor söker till hösten plats i hem där godt bemötande kan påräknas, helst där jungfru finnes. Lön önskas. Svar till »1910», Bjästa p. r.

SKICKLIG skolkökslärarinna önskar arbete från 1 okt. Svar till »Mångårig praktik», Iduns exp.

HOS äldre dam eller herre önskar medelålders frunt. plats som sällskap och hjälp vid föref. göromål. Goda rek. Svar till »Ordningssinne», Iduns exp.

UNG elementarlärarinna önskar sommarkondition på landet att läsa ett par timmar dagl. med 1—2 elever. Svar snarast till »Sommaren 1910», Kristinehamn p. r.

EXAMINERAD sjuksköterska önskar privatvård nu genast. Svar till »A. B.», Pörsberg p. r.

Informatorsplats

sökes af ung fil. kand. med 2 års väl vitsordad läroverktjänst samt goda informatorref. Svar till »Mat-naturvetenskapare», Iduns exp., Stockholm.

Ung flicka

som genomgått åttaklassigt läroverk önskar till hösten anställning som guvernant för mindre barn. Svar till »19 år», Sv. Telegrambyrån, Örebro.

ENGLAND, comfortable Home life offered to young educated ladies wishing to learn the language. Swedish Ref. Kimber, 4 St. Stephens Road West, West Ealing.

BELGIEN. Första klass Pension för unga flickor i Bryssel. Utmärkt undervisning, vacker trädgård. Föreständarinnan mme Dupré, 191 Rue de la Victoire. Ref.: Fru doktorinnan L. Falk, 8 Rue Chérisienne, Bryssel. Under månaderna juni och augusti Ronneby Brunn Sverige.

JUNGE schwed. Damen oder Herren finden wieder freundl. Aufnahme in deutschem Pfarrhause zur Erlernung der Sprache. Schöne Gegend. 1 1/2 St. von Berlin, Beste Empfehlung. Pastor Schrader, Premnitz, Prov. Brandenburg.

I ett hem utanför London gifves tillfälle till god inackordering. Akturer, promenader, språkstudier. Sällskap till London, då så önskas. Svenska ref. kunna erhållas. Vidare meddelar Miss Lawrence, High Street, Ware (Herts). LARSSONS pensionat, Insjön, hålles öppet till 1:sta okt. Obs! Härligt läge, moderata priser.

I snyggt och godt landmannahem kunna några stycken unga damer erhålla inackord. enl. »Systemet Dahlöf», se Iduns prisbel. upps. för juni. Vid. pr korresp. Box 3, Axelfors.

Läskamrat

till 10 års flicka kan få godt hem vid Abbotns, Walla.

Öfveranstängda o. klena barn till Kolmården!

Härlig skogs- och sjöluft, salta bad, om omvårdnad i barnkärnt hem. 60 kr. pr mån. Bröstsjuka mottagas ej. Vidare till »X.», Kolmården p. r.

Unga damer

erhålla god och angenäm inackordering på naturskön vid barrskog och mindre sjö belägen egendom. Härliga bad. Ungdom finnes. Svar till Fru Torä Anander, Dalby, Bettna. Rikstel.

För gossar

som under sommaren behöfva förkofra sig i ett eller annat ämne, vilja forcera studierna eller behöfva vistas på landet beredes tillfälle därtill i härlig trakt i västra Dalarne. Undervisningsvan lärare, fil. kand. Närmare upplysningar märkt »Sommar 1910», under adr. S. Gumælii Annonbyrå, Sthlm f. v. b.

Hviloheppet Karlsro

vackert beläget vid Ljungby köping, Småland, mottager sommarvärdar. Tillfälle till varma och kalla bad m. m. Rikstelefon.

God sommarinackordering

där ungdom finnes önskas för två flickor i ålder 18—15 år. Svar till »I. V.», Annonb. O. Larng. 1. Göteborg.

Inackordering,

ensamt eller deladt rum, kan erhållas hos Fru Maria Planting-Gyllenbåga, Artillerigat. 24, III. Allm. tel. 222 23.

Väst kustens största Pensionat,

Alsbäck vid den härliga Gullmarsfj. rek. Salt strand- och varmbad. Barr- och löfskog. Godt bord. Segling. Lawntennis. Bra kommunikationer. Billiga priser. Olga Dahl, Alsbäck, Lysekil. Rikstelefon.

Fru Gina Svensons

Pensionat i Fiskebäckskil rekommenderas.

Hushålls- och Våfkurs.

Bildade flickor, som önska genomgå hushålls- o. våfkurs å 3 mån. mottagas i godt landhem. Grundlig undervisning och god omvårdnad. Pris ett för allt 75 kr. pr mån. Vidare meddelar Fru E. von Kothen, Refteled, (Småland).